

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

DLA
PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
LISIE JAMY 2024

AUTOR OPRACOWANIA:

mgr inż. arch. Bartłomiej Stawarz

SPIS TREŚCI

WSTĘP	5
1 PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA	5
2 CEL OPRACOWANIA	6
3 ZAWARTOŚĆ I CELE PROJEKTU PLANU MIEJSCOWEGO ORAZ JEGO POWIĄZANIE Z INNYMI DOKUMENTAMI	7
4 METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	10
5 CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA	10
5.1 LOKALIZACJA	10
5.2 AKTUALNE ZAGOSPODAROWANIE TERENU	11
5.3 POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE	12
5.4 WARUNKI ŚRODOWISKOWE	12
5.4.1 UKSZTAŁTOWANIE TERENU	12
5.4.2 WARUNKI KLIMATYCZNE I TOPOKLIMATYCZNE	13
5.4.3 BUDOWA GEOLOGICZNA	13
5.4.4 OBSZARY OSUWISKOWE	14
5.4.5 HYDROLOGIA I HYDROGEOLOGIA	14
5.4.6 WARUNKI GLEBOWO – ROLNICZE	15
5.4.7 SUROWCE MINERALNE	16
5.4.8 SZATA ROŚLINNA	16
5.4.9 ŚWIAT ZWIERZĄT	17
5.4.10 WALORY PRZYRODNICZO – KRAJOBRAZOWE	19
5.5 OBSZARY PODLEGAJĄCE OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY	20
5.6 DZIEDZICTWO KULTUROWE	20
6 OCENA SKUTKÓW DLA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO WYNIKAJĄCA Z USTALEŃ PLANU MIEJSCOWEGO	20
6.1 ZAGROŻENIE JAKOŚCI POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	21
6.1.1 OCENA SKUTKÓW PROJEKTOWANYCH USTALEŃ PLANU MIEJSCOWEGO	21
6.1.2 ROZWIĄZANIA ELIMINUJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE UCIĄŻLIWOŚCI	21
6.2 ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA EMISJĄ HAŁASU	21
6.2.1 OCENA SKUTKÓW PROJEKTOWANYCH USTALEŃ PLANU MIEJSCOWEGO	23
6.2.2 ROZWIĄZANIA ELIMINUJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE UCIĄŻLIWOŚCI	23
6.3 ZAGROŻENIE ŚRODOWISKA WIBRACJAMI	23
6.4 ZAGROŻENIE ŚRODOWISKA EMISJĄ NIEMIONIZUJĄCEGO PROMIENIOWANIA ELEKTROMAGNETYCZNEGO	23
6.4.1 OCENA SKUTKÓW PROJEKTOWANYCH USTALEŃ PLANU MIEJSCOWEGO	24

6.4.2	ROZWIĄZANIA ELIMINUJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE UCIĄŻLIWOŚCI	24
6.5	ZAGROŻENIE POWIERZCHNI ZIEMI I POKRYWY GLEBOWEJ	24
6.5.1	OCENA SKUTKÓW PROJEKTOWANYCH USTALEŃ PLANU MIEJSCOWEGO	24
6.5.2	ROZWIĄZANIA ELIMINUJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE UCIĄŻLIWOŚCI	25
6.6	EMISJA ODPADÓW	25
6.6.1	OCENA SKUTKÓW PROJEKTOWANYCH USTALEŃ PLANU MIEJSCOWEGO	25
6.6.2	ROZWIĄZANIA ELIMINUJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE UCIĄŻLIWOŚCI	25
6.7	EMISJA ŚCIEKÓW	25
6.7.1	OCENA SKUTKÓW PROJEKTOWANYCH USTALEŃ PLANU MIEJSCOWEGO	25
6.7.2	ROZWIĄZANIA ELIMINUJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE UCIĄŻLIWOŚCI	25
6.8	ZAGROŻENIA KOPALIN	26
6.9	ZAGROŻENIA WÓD POWIERZCHNIOWYCH	26
6.9.1	OCENA SKUTKÓW PROJEKTOWANYCH USTALEŃ PLANU MIEJSCOWEGO	26
6.9.2	ROZWIĄZANIA ELIMINUJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE UCIĄŻLIWOŚCI	26
6.10	ZAGROŻENIA WÓD PODZIEMNYCH	26
6.10.1	OCENA SKUTKÓW PROJEKTOWANYCH USTALEŃ PLANU MIEJSCOWEGO	26
6.10.2	ROZWIĄZANIA ELIMINUJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE UCIĄŻLIWOŚCI	27
6.11	ZAGROŻENIA TOPOKLIMATU	27
6.11.1	OCENA SKUTKÓW PROJEKTOWANYCH USTALEŃ PLANU MIEJSCOWEGO	27
6.11.2	ROZWIĄZANIA ELIMINUJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE UCIĄŻLIWOŚCI	27
6.12	ZAGROŻENIA PRZYRODY I KRAJOBRAZU	27
6.12.1	OCENA SKUTKÓW PROJEKTOWANYCH USTALEŃ PLANU MIEJSCOWEGO	28
6.12.2	ROZWIĄZANIA ELIMINUJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE UCIĄŻLIWOŚCI	28
6.13	SKUTKI REALIZACJI USTALEŃ PLANU MIEJSCOWEGO NA KOMPONENTY ŚRODOWISKA	28
6.14	ZAGROŻENIE ŚRODOWISKA W SYTUACJI WYSTĄPIENIA NIEBEZPIECZNYCH AWARII	30
6.15	ZAGROŻENIA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO	31
7	STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	31
8	PROPOZYCJE USTALEŃ PLANU MIEJSCOWEGO UWZGLĘDNIAJĄCE CELE OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I ZDROWIA LUDZI	31

9	OCENA ODPORNOŚCI NA DEGRADACJĘ I ZDOLNOŚCI DO REGENERACJI ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO - JEGO ZASOBÓW, WYNIKAJĄCA Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU MIEJSCOWEGO	33
10	OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN W ŚRODOWISKU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU MIEJSCOWEGO	33
11	OCENA USTALEŃ PLANU MIEJSCOWEGO Z PUNKTU WIDZENIA ZGODNOŚCI Z PRZEPISAMI PRAWA DOTYCZĄCYMI OCHRONY ŚRODOWISKA	34
12	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI USTALEŃ PLANU MIEJSCOWEGO NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	34
13	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PLANIE MIEJSCOWYM W ODNIESIENIU DO OBSZARU NATURA 2000	34
14	PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZ SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PLANU MIEJSCOWEGO ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	34
15	INFORMACJA O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	35
16	PODSUMOWANIE – STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	35
	ŹRÓDŁA INFORMACJI	37
	ZAŁĄCZNIKI	37

WSTĘP

Potrzeba opracowania prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego LISIE JAMY 2024, zwanego dalej „planem miejscowym”, wynika z wymogów ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

Formalna podstawą do opracowania planu jest uchwała VII/61/2024 Rady Gminy Lubaczów z dnia 16 października 2024 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego LISIE JAMY – 2024 dla części obrębu Lisie Jamy.

Opracowanie planu miejscowego dotyczy części sołectwa Lisie Jamy o powierzchni 53,43 ha, którego granice określone zostały na załączniku graficznym do ww. uchwały.

1 PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA

Opracowanie to powstało na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 roku *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

Wymagany zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie uzgodniony został z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Rzeszowie oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Lubaczowie.

Niniejsze opracowanie uwzględnia regulacje wynikające z następujących ustaw oraz rozporządzeń wykonawczych:

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku *Prawo ochrony środowiska*;
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku *o ochronie przyrody*;
- ustawa z dnia 27 marca 2003 roku *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*,
- ustawa z dnia 7 lipca 1994 roku *Prawo budowlane*,
- ustawa z dnia 20 lipca 2017 roku *Prawo wodne*;
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 roku *o odpadach*;
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 roku *w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko*;
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 roku *w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi*;
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 roku *w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000*;
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 roku *w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu*;
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 roku *w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu*;
- rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 roku *w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych*;
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 lutego 2015 roku *w sprawie stosowania komunalnych osadów ściekowych*;
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*.
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. *w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły*;

- rozporządzenie Nr 4/2014 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie warunków korzystania z wód regionu wodnego Górnej Wisły (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 2014 r. poz. 262, z 2017 r. poz. 3369).

2 CEL OPRACOWANIA

Celem prognozy jest analiza środowiska i identyfikacja zagrożeń oraz potencjalnych konfliktów, wskazanie zmian w środowisku mogących zajść podczas realizacji ustaleń planu miejscowego oraz sformułowanie alternatywnych rozwiązań.

Analizę środowiska naturalnego przeprowadzono na podstawie dostępnych materiałów i opracowań oraz wizji terenowej.

Sporządzony dokument, spełnia wymogi zawarte w ustawie z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko tj. zgodnie z:

art. 51 ust. 2 pkt 1) cyt. ustawy – prognoza zawiera:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,

art. 51 ust. 2 pkt 2) cyt. ustawy – prognoza określa, analizuje i ocenia:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru NATURA 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
 - różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz,
 - klimat,
 - zasoby naturalne,
 - zabytki,
 - dobra materialne

— z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

art. 51 ust. 2 pkt 3) cyt. ustawy – prognoza przedstawia:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

3 ZAWARTOŚĆ I CELE PROJEKTU PLANU MIEJSCOWEGO ORAZ JEGO POWIĄZANIE Z INNYMI DOKUMENTAMI

W celu ustalenia przeznaczenia terenów, w tym dla inwestycji celu publicznego, oraz określenia sposobów ich zagospodarowania i zabudowy rada gminy podejmuje uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Plan miejscowy jest aktem prawa miejscowego.

W planie miejscowym określa się obowiązkowo:

- 1) przeznaczenie terenów oraz linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania;
- 2) zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego;
- 3) zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu;
- 4) zasady kształtowania krajobrazu;
- 5) zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej;
- 6) wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych;
- 7) zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu, maksymalną i minimalną nadziemną intensywność zabudowy, minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, maksymalny udział powierzchni zabudowy, maksymalną wysokość zabudowy, minimalną liczbę i sposób realizacji miejsc do parkowania, w tym miejsc przeznaczonych do parkowania pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową, oraz linie zabudowy i gabaryty obiektów;
- 8) granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, na podstawie odrębnych przepisów, terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów osuwania się mas ziemnych, krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz w planach zagospodarowania przestrzennego województwa;
- 9) szczegółowe zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości objętych planem miejscowym;
- 10) szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy;
- 11) zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
- 12) sposób i termin tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów;
- 13) stawki procentowe, na podstawie których ustala się opłatę, o której mowa w art. 36 ust. 4.

Plan miejscowy przewidujący lokalizację obiektu handlu wielkopowierzchniowego sporządza się dla terenu położonego na obszarze obejmującym co najmniej obszar, na którym powinny nastąpić zmiany w strukturze funkcjonalno-przestrzennej w wyniku realizacji tego obiektu.

Plan miejscowy przewidujący lokalizację nowego lub rozszerzenie istniejącego cmentarza sporządza się co najmniej dla obszaru obejmującego strefę ochronną, związaną z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu w sąsiedztwie cmentarza.

W planie miejscowym uwzględnia się obszar, na którym znajdują się udokumentowane złoża kopaliny, wskazując:

- 1) nazwę złoża kopaliny albo nazwę ujęcia wód leczniczych, wód termalnych lub solanek;
- 2) granicę występowania złoża kopaliny albo położenie ujęcia wód leczniczych, wód termalnych lub solanek.

W planie miejscowym określa się w zależności od potrzeb:

- 1) granice obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziałów nieruchomości;
- 2) granice obszarów rehabilitacji istniejącej zabudowy i infrastruktury technicznej;
- 3) granice obszarów wymagających przekształceń lub rekultywacji;
- 4) granice terenów rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym;
- 5) granice terenów inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, umieszczonych w planie zagospodarowania przestrzennego województwa lub w ostatecznych decyzjach o lokalizacji drogi publicznej, linii kolejowej, linii tramwajowej, lotniska użytku publicznego, sieci przesyłowej, budowli przeciwpowodziowej, sieci szerokopasmowej, inwestycji w zakresie terminalu, inwestycji w zakresie Centralnego Portu Komunikacyjnego, przedsięwzięcia Euro 2012 lub decyzji lokalizacyjnych wydanych przez Komisję Planowania przy Radzie Ministrów w związku z realizacją inwestycji w zakresie obronności i bezpieczeństwa państwa;
- 6) granice terenów rekreacyjno-wypoczynkowych oraz terenów służących organizacji imprez masowych;
- 7) granice pomników zagłady oraz ich stref ochronnych, a także ograniczenia dotyczące prowadzenia na ich terenie działalności gospodarczej, określone w ustawie z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady;
- 8) granice terenów zamkniętych, i granice stref ochronnych terenów zamkniętych;
- 9) sposób usytuowania obiektów budowlanych w stosunku do dróg i innych terenów publicznie dostępnych oraz do granic przyległych nieruchomości, kolorystykę obiektów budowlanych oraz pokrycie dachów;
- 10) minimalną powierzchnię nowo wydzielonych działek budowlanych;
- 11) maksymalną intensywność zabudowy;
- 12) maksymalną liczbę miejsc do parkowania;
- 13) linie zabudowy dla kondygnacji podziemnych.

Plan miejscowy przewidujący możliwość lokalizacji budynków umożliwia również lokalizację zamontowanych na budynku instalacji odnawialnych źródeł energii wykorzystujących do wytwarzania energii wyłącznie energię promieniowania słonecznego oraz mikroinstalacji w rozumieniu art. 2 pkt 19 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2026 r. poz. 68), również w przypadku innego przeznaczenia terenu niż produkcyjne, chyba że ustalenia planu miejscowego zakazują lokalizacji takich instalacji.

Plan miejscowy przewidujący możliwość lokalizacji budynków umożliwia również lokalizację budowli ochronnych, o których mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej (Dz. U. poz. 1907 oraz z 2025 r. poz. 1705).

Dla obszaru opracowania obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Lisie Jamy - I”, uchwalony uchwałą nr XXXV/361/2013 Rady Gminy Lubaczów z dnia 14 sierpnia 2013r.

W granicach planu wyznaczono tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania, oznaczone na rysunku planu symbolami:

- MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, od 1MN do 16MN, o łącznej powierzchni ok. 39,37 ha

prawidłową obsługę komunikacyjną i powiązania z układem zewnętrznym oraz rozwiązania w zakresie infrastruktury technicznej.

Zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, ustalenia studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych, a zgodnie z art. 20 ust. 1 plan miejscowy nie może naruszać ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Ustalenia planu miejscowego sformułowano w oparciu o ustalenia studium zgodnie z przytoczonymi wytycznymi. Rysunek planu miejscowego zawiera wyrys ze studium co pozwala na porównanie obu dokumentów.

4 METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Prognoza została wykonana jako element procesu sporządzania planu miejscowego, a informacje zawarte w opracowaniu dotyczą następujących zagadnień:

- analizy i oceny ustaleń planu miejscowego,
- analizy i oceny środowiska przyrodniczego, kulturowego i krajobrazu na obszarze planu miejscowego i w jego otoczeniu,
- prognozy skutków realizacji ustaleń planu miejscowego w środowisku przyrodniczym, kulturowym i w krajobrazie, z uwzględnieniem:
 - wpływu ustaleń planu miejscowego na podstawowe elementy środowiska (np. klimat lokalny, powierzchnię ziemi, wody powierzchniowe i podziemne, roślinność), a także na jakość życia i zdrowie ludzi,
 - podatności poszczególnych obszarów na degradację,
 - ochrony terenów pełniących szczególne funkcje ekologiczne,
 - prawidłowego gospodarowania zasobami przyrody,
 - ochrony terenów o wysokich walorach kulturowych i historycznych,
 - infrastruktury technicznej i obsługi komunikacyjnej.

Przy sporządzaniu prognozy posłużono się głównie metodami analitycznymi, waloryzacyjnymi oraz badaniami wybranych elementów środowiska.

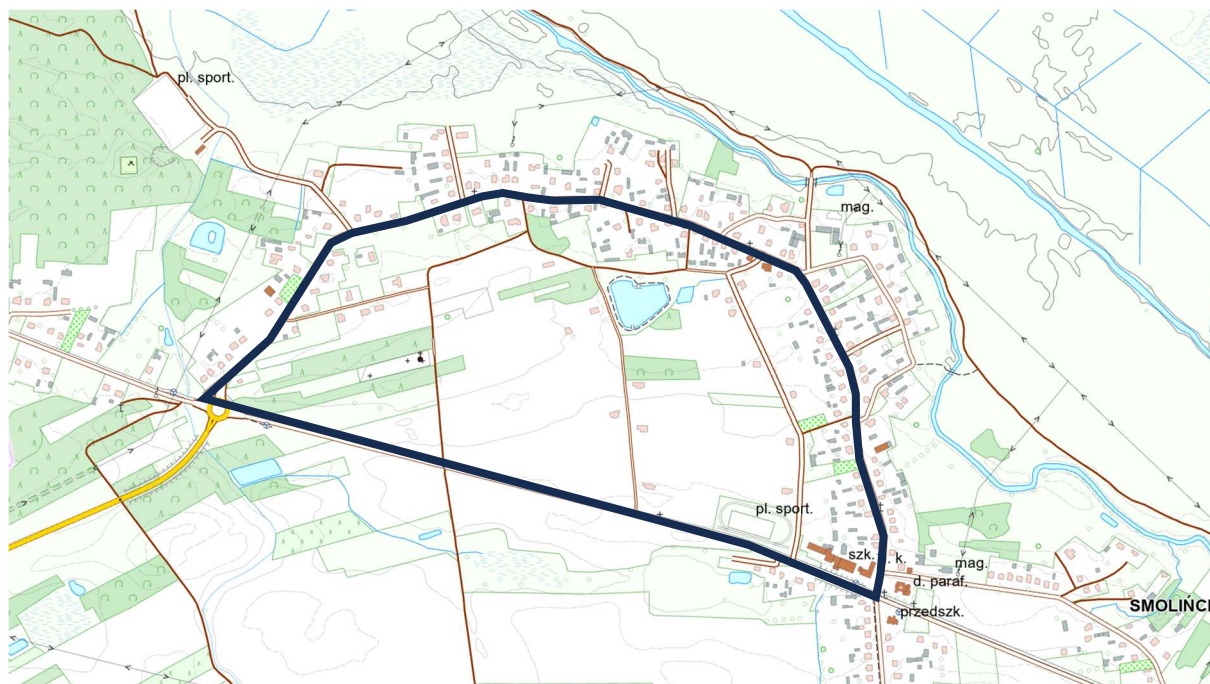
W zakresie prognozowania wielkości oddziaływania na środowisko wykorzystano metody analogii oraz prognozowania eksperckiego.

Na podstawie powyższych danych i zastosowanych metod, sformułowane zostaną wnioski odnośnie rozwiązań przyjętych w planie, w aspekcie ich wpływu na środowisko oraz sprecyzowane zalecenia odnośnie sposobów minimalizacji negatywnych skutków.

5 CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA

5.1 LOKALIZACJA

Obszar planu obejmuje część sołectwa Lisie Jamy o powierzchni ok. 53,43 ha, który jest położony w północnej części obrębu ewidencyjnego – przylega od południa do drogi wojewódzkiej nr 866 (ul. Lwowska), a od wschodu, północy i zachodu opiera się o pas drogowy drogi powiatowej (ul. Wspólna).

Rys. 2 Granice obszaru objętego planem miejscowym

5.2 AKTUALNE ZAGOSPODAROWANIE TERENU

Obszar stanowi jednostkę osadniczą o strukturze wielodrożnicy, przechodzącej miejscami w układ ulicówki. Struktura przestrzenna jest silnie determinowana przez historyczny, pasmowy (łanowy) podział geodezyjny gruntów oraz istniejący układ drogowy. Główny rdzeń osadniczy koncentruje się we wschodniej oraz północnej części opracowania, rozwijając się wzdłuż głównych osi komunikacyjnych. Z kolei zachodnia i południowo-zachodnia część obszaru pełni funkcje głównie rolnicze i przyrodnicze.

Na analizowanym obszarze występuje zróżnicowana zabudowa pod względem funkcjonalnym, z wyraźną dominacją funkcji mieszkaniowej, uzupełnionej o usługi publiczne oraz infrastrukturę towarzyszącą.

Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zagrodowa: dominuje zabudowa niska (do 2 kondygnacji nadziemnych) o charakterze wolnostojącym. Wzdłuż głównych dróg widoczne są tradycyjne siedliska zagrodowe, składające się z budynku mieszkalnego (zorientowanego przeważnie kalenicowo lub szczytowo do frontu działki) oraz zlokalizowanych na zapleczu podłużnych budynków gospodarczych, inwentarskich lub stodół. Współczesna zabudowa jednorodzinna (widoczna m.in. jako nowe budynki z ciemnymi pokryciami dachowymi) lokalizuje się na wydzielonych mniejszych działkach budowlanych, głównie w północnej części jednostki.

Zabudowa usług publicznych i oświaty położona jest w południowo-wschodniej części (Wygnańce) gdzie znajduje się wyraźnie wykształcone centrum usługowe i społeczno-kulturalne miejscowości. W skład tego kompleksu wchodzi obiekty kubaturowe o większej powierzchni zabudowy: szkoła podstawowa, przedszkole, dom kultury, dom parafialny / obiekt sakralny.

Zabudowa produkcyjno-magazynowa i techniczna: w strukturze przestrzennej zidentyfikowano obiekty o charakterze gospodarczo-magazynowym – jeden w części północno-wschodniej, drugi w sąsiedztwie centrum usługowego. Budynki te charakteryzują się prostą, wielokubaturową formą architektoniczną i pełnią funkcje zaplecza technicznego lub magazynowego.

Analizowany obszar cechuje się wyraźnym podziałem na strefy funkcjonalno-przestrzenne:

- tereny rolnicze: stanowią dominujący komponent powierzchniowy w zachodniej, środkowej i południowej części obszaru. Grunty orne charakteryzują się tradycyjnym, rozdrobnionym układem pasmowym (struktura łanowa). Działki są wąskie i silnie wydłużone, o zróżnicowanej strukturze upraw (widoczne mozaiki różnych faz wegetacyjnych i orki). Trwałe użytki zielone (łąki i pastwiska) koncentrują się głównie w północno-wschodniej części, wzdłuż naturalnego obniżenia terenu związanego z doliną cieków wodnych.

- tereny sportu i rekreacji: na obszarze wyznaczono i zagospodarowano publiczne tereny rekreacyjne tj. nowoczesny kompleks sportowy zlokalizowany przy szkole, wyposażony w boisko wielofunkcyjne z bieżnią lekkoatletyczną o nawierzchni syntetycznej (charakterystyczny czerwono-zielony owal) oraz infrastrukturę towarzyszącą.

- tereny wód powierzchniowych: w centralnej części układu osadniczego znajduje się antropogeniczny zbiornik wodny (staw) o funkcji retencyjno-krajobrazowej, stanowiący ważny element kompozycyjny i ekologiczny osiedla. Wokół niego widoczne są mniejsze oczka wodne. Północno-wschodnią granicę opracowania stanowi naturalny, meandrujący ciek wodny (potok) wraz z przylegającą do niego strefą bezpośredniego zagrożenia podtopieniami, wyłączoną z zabudowy kubaturowej.

- tereny leśne i zieleni nieurządzonej: w północno-zachodnim narożniku znajduje się duży, zwarty kompleks leśny (las mieszany), stanowiący naturalną barierę ekologiczną i przestrzenną. Wzdłuż cieków wodnych, miedz oraz granic działek występują liczne zakrzaczenia i zadrzewienia śródpolne (zieleń niska i wysoka pełniąca funkcje biofiltracyjne i wiatrochronne).

- układ komunikacyjny: szkielet transportowy obszaru bazuje na hierarchicznym układzie drogowym. Węzeł komunikacyjny (rondo) zlokalizowane w zachodniej części jest nowoczesne, skanalizowane rondo, stanowiące główny punkt wlotowy do miejscowości i rozprowadzające ruch tranzytowy oraz lokalny. Droga wojewódzka to oś komunikacyjna biegnąca od ronda w kierunku wschodnim (południowa strona wsi), posiadająca parametry drogi asfaltowej z wyznaczonymi chodnikami w rejonie zabudowanym. Drogi lokalne i dojazdowe tworzą wewnętrzny szkielet obsługujący bezpośrednio przyległe działki budowlane i siedliskowe. Drogi te posiadają zróżnicowaną nawierzchnię (asfaltową oraz utwardzoną/szutrową). W głąb pól odchodzą drogi transportu rolnego (gruntowe).

Obszar wykazuje cechy podmiejskiej jednostki osadniczej o silnych korzeniach rolniczych, która sukcesywnie ulega procesom modernizacji. Przestrzeń jest dobrze zorganizowana – strefa usług publicznych i rekreacji jest wyraźnie wydzielona i scentralizowana, co podnosi standard życia mieszkańców.

5.3 POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE

Zgodnie z podziałem Polski na regiony fizycznogeograficzne (J. Kondracki 2000) obszar gminy należy do podprowincji Podkarpacie Północne, makroregionu Kotliny Sandomierskiej, mezoregionu Płaskowyż Tarnogrodzki.

5.4 WARUNKI ŚRODOWISKOWE

5.4.1 UKSZTAŁTOWANIE TERENU

Analizowany obszar charakteryzuje się rzeźbą nizinną, płasko-falistą, typową dla regionu Płaskowyżu Tarnogrodzkiego (część Kotliny Sandomierskiej). Powierzchnia terenu jest lekko pofalowana, z łagodnymi formami wypukłymi (wzniesienia, mikro-wierzchowiny) oraz wklęsłymi (doliny rzeczne, naturalne obniżenia).

Deniwelacje (różnice wysokości względnych) na całym obszarze są niewielkie i wynoszą nieco ponad 10 metrów, co świadczy o małym urozmaiceniu pionowym, lecz wyraźnym ukierunkowaniu spadków.

Analiza wysokościowa (hipsometria) – na podstawie rzędnych wysokościowych (punktów osnowy i pikiet) oraz przebiegu poziomicy można wydzielić strefy o zróżnicowanej wysokości bezwzględnej:

Strefa najwyższa (południowy zachód i zachód): najwyższe położone punkty terenu znajdują się w lewym dolnym rogu mapy, gdzie rzędne osiągają wartość 219,3 m n.p.m. oraz 214,1 m n.p.m. Wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 866 teren stabilizuje się na poziomie ok. 215,3 m n.p.m.

Strefa przejściowa (centrum i północny zachód): środkowa część obszaru (pola uprawne) to rozległe, łagodne stoki i spłaszczenia wierzchowinowe o wysokościach oscylujących wokół 211 – 215 m n.p.m. (np. punkt 211,3 m n.p.m. w pobliżu placu sportowego).

Strefa najniższa (północ i wschód): teren obniża się wyraźnie w kierunku północnym (punkt 208,8 m n.p.m.) oraz wschodnim, ku dolinie rzeki Lubaczówki, gdzie izohipsy schodzą poniżej poziomu 210 m n.p.m.

W strukturze geomorfologicznej obszaru można wyróżnić trzy główne komponenty:

Dolina rzeczna Lubaczówki – rozciąga się wzdłuż wschodniej i północno-wschodniej granicy opracowania. Jest to forma o charakterze erozyjno-akumulacyjnym. Dno doliny jest płaskie, szerokie i stanowi najniższy poziom topograficzny. Krawędź doliny (skłon) opada ku rzece bardzo łagodnie, tworząc naturalne terasy nadzalewowe, na których bezpiecznie usytuowano zabudowę mieszkaniową.

Łagodne stoki i skłony (ekspozycja) – analizowany obszar posiada generalny, wyraźny spadek w kierunku północnym oraz wschodnim. Stoki cechują się bardzo małym kątem nachylenia (przeważnie poniżej 2-3°), co sprzyja uprawie mechanicznej i nie generuje ryzyka gwałtownych procesów erozyjnych (np. splukiwania gleby).

Zagłębienia bezodpływowe i mikroformy – w centralnej części obszaru widoczne jest naturalne, nieckowate obniżenie terenu, w którym zlokalizowany jest staw (oznaczony jako w.) o rzędnej zwierciadła wody 210,8 m n.p.m. Cieniowanie mapy ujawnia również mikrorzeźbę o charakterze antropogenicznym – lokalne nasypy drogowe (zwłaszcza w rejonie ronda i przebiegu drogi 866) oraz płytkie rowy odwadniające wzdłuż granic działek.

Ukształtowanie terenu jest wyjątkowo korzystne dla rozwoju osadnictwa oraz rolnictwa. Brak stromych stoków eliminuje bariery budowlane i komunikacyjne. Lokalizacja zabudowy w rejonach Smolińce i Wygnańce na wyższych, stabilnych poziomach topograficznych (ok. 214 m n.p.m.) skutecznie chroni ją przed wezbraniami rzeki Lubaczówki, której koryto i bezpośrednie otoczenie stanowią naturalne, najniższe strefy retencyjne.

5.4.2 WARUNKI KLIMATYCZNE I TOPOKLIMATYCZNE

Pod względem klimatycznym obszar gminy należy do regionu klimatu kotlin podgórskich, podregionu Kotliny Sandomierskiej (wg E. Romera zaliczany jest do dzielnicy klimatycznej typu podgórskich nizin i kotlin, a wg R. Gumińskiego do dzielnicy rolniczo-klimatycznej: sandomiersko-rzeszowskiej), charakteryzującego się stosunkowo łagodnym klimatem, gdzie średnioroczna temperatura powietrza wynosi 7-8°C, (w pobliskim Horyńcu Zdroju temperatura lipca wynosi 17,7°C, a lutego -3,8°C), czas zalegania pokrywy śnieżnej waha się od 50 do 60 dni, a średnioroczna suma opadów atmosferycznych kształtuje się na poziomie 600-700 mm (Lubaczów – 652 mm). Maksymalna miesięczna suma opadów przypada na lipiec (93 mm), natomiast minimalna na marzec (36mm). Stosunkowo długi okres wegetacyjny trwa 205 – 220 dni. Na całym obszarze przeważają wiatry nawiązujące do ogólnej cyrkulacji atmosferycznej (W, SW, NW). Liczba dni pogodnych w ciągu roku jest stosunkowo duża i dochodzi do 55.

5.4.3 BUDOWA GEOLOGICZNA

Pod względem geologicznym cały obszar gminy należy do Zapadliska Przedkarpackiego, którego dno, schodzące uskokami pod górotwór karpacki, wypełnione było w miocenie osadami morskimi (mało odporne ropy), stanowiącymi obecnie podłoże geologiczne całej Kotliny Sandomierskiej jako formy erozyjnej. Wraz z dźwiganie Karpat podnoszony był również i jej obszar, który następnie był erodowany przez wody wycinające głębokie rynny, zasypywane następnie materiałem wynoszonym z gór; kierunek odpływu wód był wyraźnie ku wschodowi. W plejstocenie łądolód zdarł utwory staroczwartorzędowe, a następnie w czasie recesji wody fluwioglacjalne zasypywały osadami pagóry morenowe (np. na obrzeżu Wysoczyzny Kolbuszowskiej). Powierzchniowe utwory czwartorzędowe reprezentowane są przez piaski i żwiry rzecznołodowcowe oraz rzeczne a także przez piaski eoliczne, tworzące ciągi wydymowe przewiewane w kierunku wschodnim. Wkraczający w holocen las spowodował podniesienie się wód gruntowych i unieruchomienie wydym, a także zatorfienie płytkich dolinek. Natomiast stopniowe wylesienie obszaru w ostatnich tysiącletniach spowodowało akumulację mad. Wisła spychana jest nadal ku północy podcinając krawędź Wyżyny, a tym samym rozszerzając zasięg samej Kotliny; fazy erozji i akumulacji były związane raczej z ruchami tektonicznymi a jej nachylenie w kierunku północnym było wynikiem działania karpackich dopływów Wisły.

5.4.4 OBSZARY OSUWISKOWE

W obszarze objętym planem miejscowym nie występują obszary osuwiskowe.

5.4.5 HYDROLOGIA I HYDROGEOLOGIA

Wody powierzchniowe

Cały obszar opracowania należy do zlewni rzeki Lubaczówki i odwadniany jest przez rzekę Lubaczówkę. W samym obszarze planu nie występują wody powierzchniowe, rowy i inne urządzenia melioracji wodnych.

Zgodnie z wymogami Ramowej Dyrektywy Wodnej 2000/60/WE dokonany został podział na jednolite części wód powierzchniowych i podziemnych. Obszar gminy znajduje się w jednolitych częściach wód powierzchniowych (**JCWP**) „**Lubaczówka z Sołotwą od Glinianki**” o charakterystyce:

Kod JCWP: RW200011225699

Typ JCWP: RzN - Rzeka nizinna

Status JCWP: NAT - naturalna część wód.

Zlewnia była i jest monitorowana.

Stan/potencjał ekologiczny: zły stan ekologiczny.

Stan chemiczny: poniżej dobrego.

Stan (ogólny): zły stan wód.

Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: zagrożona.

JCWP przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz przeznaczona do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych.

Cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód.

Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie: Roztoczański Obszar Chronionego Krajobrazu, Sieniawski Obszar Chronionego Krajobrazu, obszary Natura 2000 „Łukawiec”, „Lasy Sieniawskie”, „Dolina Dolnego Sanu”, użytki ekologiczne „Przy polach”, „Meandry w Onyszkach”, „Moczar Lisie Jamy”, „Błotnisko Szymeczki”, „Kozaki”, „Kozackie Bagno”, „Nad Kanałem”, „Borów Staw”, „Topielce”, „Ogrody Suchowolskie”, „Pijawki”, „Smereczyna”, „Młaga”, „Krowięce”, „Mielnickie”.

Cel środowiskowy:

Stan/potencjał ekologiczny: umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [MMI]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D.

Stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.

Dla JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej: termin osiągnięcia celu środowiskowego do 2027 r.; substancje priorytetowe wprowadzone dyrektywą 2013/39/UE - do 2039 r.

Dla JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej: złagodzenie celów środowiskowych.

Wody podziemne

Omawiany teren położony jest w dorzeczu Górnej Wisły, w całości w Jednolitej Części Wód Podziemnych (**JCWPd**) nr 136 o kodzie GW2000136, dla której stan wód chemiczny i ilościowy oceniono jako dobry, a stan JCWPd również jako dobry. Jest to monitorowana część wód, niezagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych, dla której nie zostały określone odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych. Cele środowiskowe dla tej części wód podziemnych to dobry stan

chemiczny i dobry stan ilościowy. JCWPd znajduje się w wykazie obszarów chronionych, wymienione w zał. IV RDW, z racji przeznaczenia do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi. Informacje dotyczące celów środowiskowych dla obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie są przedstawione w charakterystykach dla jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP).

Obszar planu znajduje się poza głównymi zbiornikami wód podziemnych.

5.4.6 WARUNKI GLEBOWO – ROLNICZE

Analizowany obszar charakteryzuje się średnimi i niskimi warunkami bonitacyjnymi dla upraw polowych, z jednoczesnym wyraźnym udziałem stref predestynowanych do prowadzenia gospodarki łąkowo-pastwiskowej. W strukturze przestrzennej całkowicie brak jest gleb wysoko-urodzajnych (np. kompleksów pszennych). Dominują gleby lekkie i średnie o charakterze czwartorzędowym, z wyraźną dwudzielnością podłoża (utwory pyłowe i gliniaste zalegające na piaskach luźnych).

Na podstawie kodów kartograficznych przestrzeń podzielono na trzy główne strefy funkcjonalno-glebowe:

Strefa wzniesień i stoków południowych (główny grzbiet osadniczy)

To pas terenu ciągnący się wzdłuż drogi wojewódzkiej, najwyższy topograficznie. Występują tu gleby o najlepszych w tym rejonie właściwościach sorpcyjnych:

Kompleks 5A (płz:pl): Żytni słaby kompleks przydatności rolniczej. Typ gleby to najprawdopodobniej gleby bielcowe lub pseudobielcowe (płowe) (A), zbudowane w warstwie ornej z pyłu zwyczajnego (płz), podścielonego na głębokości przepuszczalnym piaskiem luźnym (pl). Obecność pyłu poprawia strukturę gleby i zdolność zatrzymywania wilgoci, jednak piaszczyste podłoże powoduje szybkie odprowadzanie wód opadowych w głąb profilu.

Kompleks 6A (pglp:pl): Żytni słaby/najsłabszy kompleks przydatności. Skład mechaniczny to piasek gliniasty lekki pylasty (pglp) na piasku luźnym (pl). Gleby te są bardziej podatne na przesychnanie niż podkompleks 5A, kwaśne i ubogie w próchnicę.

Strefa stoków północnych i środkowych (pola uprawne)

Obszar obniżający się łagodnie w kierunku północnym. Dominują tu gleby typowo piaszczyste, bardzo lekkie. Kompleks 7Bw (ps:pl) oraz 6Bw (ps:pl): Kompleks żytni najsłabszy (7) oraz żytni słaby (6). Typ gleby to gleby brunatne wylugowane lub rdzewe (Bw). Skład granulometryczny stanowi piasek słabogliniasty (ps) zalegający na piasku luźnym (pl). Są to gleby marginalne pod względem przydatności rolniczej, silnie przepuszczalne, o niskiej pojemności wodnej i minimalnych zdolnościach buforowych. Uprawa wymaga intensywnego nawożenia organicznego.

Strefa dolin i obniżeń terenowych (użytki zielone i gleby hydromorficzne)

Obszary o okresowo lub stale podwyższonym poziomie wód gruntowych, zlokalizowane głównie w północno-wschodniej części (dolina ciek) oraz w zachodnim obniżeniu leśnym:

Kompleks 2zF (płz:pl): Średnie użytki zielone (2z) wykształcone na madach rzecznych / glebach aluwialnych (F). Skład mechaniczny to utwór pyłowy (płz) na podłożu piaszczystym (pl). Zapewniają one bardzo dobre warunki dla rozwoju trwałych użytków zielonych (łąki kośne) ze względu na optymalne zaopatrzenie w wodę rzeczna i kapilarną.

Kompleks 3zDz (pglp:pl): Słabe użytki zielone (3z) na glebach darniowych / czarnych ziemiach zdegradowanych (Dz).

Kompleks 9Dd (pgmp/pl): Zbożowo-pastewny słaby kompleks przydatności (9), zlokalizowany w zachodniej depresji przy lesie. Są to gleby deluwialne (wadingowe) (Dd) o składzie piasku gliniastego mocnego pylastego (pgmp) na piasku luźnym (pl). Powstały w wyniku zmywania materiału pyłowego ze stoków. Charakteryzują się okresowym oglejeniem i nadmiernym uwilgoceniem, co utrudnia wczesnowiosenne prace agrotechniczne.

Gospodarka wodna w profilach glebowych tego obszaru ma charakter skrajny i jest bezpośrednio sterowana przez mikrorzeźbę. Wierzchowiny i stoki (Kompleksy 5, 6, 7): Cechują się nadmierną

przepuszczalnością. Piasek luźny (pl) w podłożu działa jak naturalny drenaż. W okresach bezopadowych (zwłaszcza w maju i lipcu) rośliny uprawne szybko wchodzą w fazę stresu suszy (gleby strukturalnie suche). Zagłębienia i doliny (Kompleksy 2z, 3z, 9, oraz strefa WN): Zbieg drenażu powierzchniowego i podziemnego skutkuje stagnacją wody. Zbiorniki wodne (WN) wskazują, że podłoże mineralne w obniżeniach jest słabo przepuszczalne (potencjalne ility mioceńskie na większej głębokości) lub stale zasilane wodami podziemnymi.

5.4.7 SUROWCE MINERALNE

Na obszarze opracowania brak jest udokumentowanych złóż surowców mineralnych.

5.4.8 SZATA ROŚLINNA

Obszar objęty planem znajduje się na Płaskowyżu Tarnogrodzkim. W sensie geobotanicznym przynależy do krainy Kotliny Sandomierska i okręgu Lubaczowskiego. Wschodnia część Kotliny Sandomierskiej charakteryzuje się wyraźnym kontynentalizmem. Wśród zbiorowisk leśnych dominują buczyny, grądy i bory mieszane sosnowo - dębowe. W miejscach zabagnionych pojawiają się olsy. Dość częste są płaty roślinności ciepłolubnej na piaskach wydmykowych.

Na badanym obszarze dominują zbiorowiska upraw, ubogich pastwisk oraz łąk, ugorów i nitrofilnych okrajków. W części północnej grupuje się zabudowa mieszkaniowa. Rozwinęły się tam, prócz płątów upraw, pastwisk i ugorów, także zbiorowiska nitrofilne w obrębie działek budowlanych.

Zbiorowiska chwastów segetalnych stanowią dominującą grupę zbiorowisk na analizowanym terenie. Wykształcone są dość różnorodnie, w równym stopniu w zbiorowiskach zbóż jak i roślin okopowych.

Ugrupowania chwastów, towarzyszących uprawom, są tu złożone przede wszystkim z gatunków pospolitych w skali kraju. Pojawia się w nich gwiazdnica pospolita *Stellaria media*, kurzyślad polny *Anagalis arvensis*, maruna bezwonna *Matricaria maritima* ssp. *inodora*, chaber bławatek *Centaurea cyanus* i miotła zbożowa *Apera spica-venti*. W uprawach okopowych formują się zbiorowiska z rzędu *Polygono-Chenopodietalia* z udziałem komosy białej *Chenopodium album*, chwastnicy jednostronnej *Echinochloa crus-galli*, bodziszka cuchnącego *Geranium robertianum*, włośnicy zielonej *Setaria viridis*, jasnoty purpurowej *Lamium purpureum* i mlecza warzywnego *Sonchus oleraceus*.

Zbiorowisko pokrzywy zwyczajnej i podagrycznika pospolitego rozwinęło się w nielicznych miejscach badanego terenu, głównie w rowach przydrożnych oraz w otoczeniu zabudowań. Największy udział w strukturze tego zespołu ma pokrzywa zwyczajna *Urtica dioica*, podagrycznik pospolity *Aegopodium podagraria* i jasnota plamista *Lamium maculatum*. Współwystępują z nimi inne gatunki nitrofilnych okrajków oraz gatunki przechodzące z łąk rajgrasowych.

Na łąkach porolnych i ugorach oraz na miedzach rozwinęły się zbiorowiska o charakterze nitrofilnych okrajków ze znaczącym udziałem kenofitycznej nawłoci późnej *Solidago serotina*, rzadziej także rudbekii nagiej *Rudbeckia laciniata*. Towarzyszą jej, prócz nielicznych gatunków łąkowych np. marchwi zwyczajnej *Daucus carota* i rajgrasu wyniosłego *Arrhenatherum elatius*, głównie gatunki klasy *Artemisietea*, między innymi bylica zwyczajna *Artemisia vulgaris*, pokrzywa zwyczajna *Urtica dioica*, łopian większy *Arctium lappa* i inne. Często gatunki te przechodząc na miedze, tworzą tam wraz z gatunkami łąk świeżych specyficzne, małopowierzchniowe zbiorowiska z udziałem wrotyczu pospolitego *Tanacetum vulgare* i pokrzywy zwyczajnej *Urtica dioica*. Na skrajach nieużytkowanych pól, przy porębach oraz na gruntowych przydrożach tworzą się wyraźne okrajki z udziałem trzcinnika piaskowego *Calamagrostis epigejos* i jeżyny popielicy *Rubus caesius*.

Zespół czosnaczką pospolitego *Alliaria petiolata* jest zbiorowiskiem umiarkowanie ciepłolubnym, wykształcającym się na przydrożach i zruderalizowanych skrajach leśnych oraz na podłożu przekształconym na przykład wskutek zawartości gruzu. Na badanym terenie płaty o tym charakterze stwierdzono w południowej, nadbudowanej części terenu.

Phalaridetum arundinaceae jest asocjacją budowaną przez wysokie trawy, głównie mozęgę trzcinową *Phalaris arundinacea*, w strefie brzegowej żyznych zbiorników wodnych, często ponad linią wody albo nawet poza strefą epizodycznie zalewaną, w miejscach stale wilgotnych. Pojawiają się tu gatunki łąkowe oraz nitrofilne gatunki okrajkowe, także kenofityczne jak nawłoc późna *Solidago serotina*.

Płaty tego zespołu stwierdzono na skraju zarośli łągowych w środkowej części terenu także na przydrożnych rowach i na zruderalizowanych łąkach w obrębie gospodarstw.

Kadłubowe zbiorowiska muraw szczotlichowych rozwinęły się w postaci niewielkich płatów z dominacją jastrzębca kosmaczka *Hieracium pilosella* i udziałem gatunków nitrofilnych i porębowych.

Zbiorowiska miejsc wydeptywanych, zwane spodzichami, porastają głównie drogi gruntowe oraz pobocza utwardzonych dróg, którymi odbywa się również ruch pieszy. Gatunki tam występujące są zwykle odporne na wydeptywanie i okresowe koszenie. *Lolio-Polygonetum arenastris* jest zespołem spodzichowym, wykształcającym się głównie na terenach otwartych. Jego fizjonomię kształtuje udział życicy trwałej *Lolium perenne*, wiechliny rocznej *Poa annua*, rdestu ptasiego *Polygonum aviculare* i innych gatunków, głównie łąkowych i nitrofilnych. *Prunello-Plantaginetum*, w stosunku do poprzedniego jest zespołem wikaryzującym na terenach leśnych. Większy udział w jego strukturze ma babka zwyczajna *Plantago major*, pojawia się głowienka pospolita *Prunella vulgaris* oraz gatunki leśne i zaroślowe. Na badanym terenie te pospolite zbiorowiska wykształciły się typowo, wzdłuż dróg i na przydrożach. Na niewielkich powierzchniach nad stawem rozwinęły się fragmenty zespołu sitowia leśnego *Scirpus sylvaticus*. Inne gatunki łąkowe występują w nim tylko sporadycznie. Płaty te kontaktują się z asocjacjami szuwarowymi. Płaty wilgotnych łąk rozwinęły się przede wszystkim w kompleksie łąkowo-uprawowym w południowej i południowo – wschodniej części terenu.

Zespół wyczyńca łąkowego *Alopecurus pratensis* stanowi przejściowy typ zbiorowiska między rzędami *Molinietalia* i *Arrhenatheretalia*, których gatunki charakterystyczne współuczestniczą w budowie struktury tej asocjacji. Występują tu obok wyczyńca łąkowego także bodziszek łąkowy *Geranium pratense*, jaskier ostry *Ranunculus acris*, kłosówka wełnista *Holcus lanatus*, turzyca pospolita *Carex nigra*, dzięgiel leśny *Angelica sylvestris*, niezapominajka błotna *Myosotis palustris*, skrzyp błotny *Equisetum palustre*, żywokost lekarski *Symphytum officinale* i skrzyp polny *Equisetum arvense*, a także rajgras wyniosły *Arrhenatherum elatius* i krwawnik pospolity *Achillea millefolium*.

Na podłożu lokalnie bardziej przepuszczalnym rozwinęły się płaty pastwisk świeżych, bez udziału gatunków higrofilnych. Są to w większości płaty podsiewane z dominacją życicy trwałej *Lolium perenne*, koniczyny łąkowej *Trifolium pratense*, grzebienicy pospolitej *Cynosurus cristatus* i innych gatunków łąkowych i pastwiskowych. Występują tam również nielicznie gatunki nitrofilne, takie jak pokrzywa pospolita *Urtica dioica*, ostrożeń polny *Cirsium arvense* czy bylica zwyczajna *Artemisia vulgaris*.

5.4.9 ŚWIAT ZWIERZĄT

Na terenie objętym opracowaniem obserwowano obecność taksonów należących do czterech typów zwierząt: pierścienic (*Annelida*), mięczaków (*Mollusca*), stawonogów (*Arthropoda*) i strunowców (*Chordata*).

Typ *Annelida* (pierścienice) zawiera jedną gromadę *Oligochaeta* (skąposzczety), przy czym stwierdzono tylko jeden gatunek. Typ *Mollusca* (mięczaki) reprezentowana przez jedną gromadę *Gastropoda* (ślimaki) i obejmuje dwa gatunki. Typ *Arthropoda* (stawonogi) zawierał przedstawicieli dwóch gromad, którymi były: *Arachnida* (pajęczaki) oraz *Insecta* (owady). Ze wszystkich obserwowanych bezkręgowców jedynie dwa gatunki owadów znajdują się pod ochroną częściową – trzmiel kamiennik *Bombus lapidarius* i trzmiel ziemny *Bombus terrestris*.

Typ *Chordata* (strunowce) i jego podtyp *Vertebrata* (kręgowce) reprezentowały gromady: *Amphibia* (płazy), *Reptilia* (gady), *Aves* (ptaki) oraz *Mammalia* (ssaki). Wszystkie stwierdzone taksony kręgowców to gatunki powszechnie występujące w Polsce, w większości licznie, rzadziej średnio licznie. Brak gatunków rzadkich i zagrożonych, wymienionych w czerwonych księgach i czerwonych listach (Głowaciński 2002, Głowaciński i Nowacki 2004).

Stwierdzone taksony malakofauny to jedynie dwa gatunki bardzo pospolitych ślimaków (wszystkie należą do trzonkoocznych), którym ani w skali kraju, ani w skali regionu nie zagraża wyginiecie. Planowana inwestycja nie spowoduje ich eliminacji i nie zmniejszy w wyraźnym stopniu ich liczebności. Spowodowane jest to faktem, że w ramach przedsięwzięcia nie jest przewidywane osuszenie całego terenu. Mogą pojawić się czasowo skutki prowadzonych prac budowlanych, związane z pojawieniem się odpadów, spalin, ścieków oraz emisją pyłów, aerozoli i gazów. Ślimaki są wilgociolubne, stąd wszelkie zmiany uwodnienia terenu są dla nich niekorzystne. W tym przypadku takie zagrożenie jest

minimalne, gdyż inwestycja nie spowoduje obniżenia poziomu wód gruntowych, a tym bardziej zmniejszenia wilgotności gleb.

Na badanym terenie obserwowano łącznie pięć gatunków pajęczaków (cztery pająki oraz jeden kosarz). Wszystkie stwierdzone taksony zaliczane są do powszechnych i licznych w skali kraju oraz regionu. Ponadto są to w większości gatunki eurytopowe, zatem zmiana dotychczasowych siedlisk w rejonie inwestycji nie jest dla nich zagrożeniem, gdyż występują niemal wszędzie w sąsiedztwie. Planowana inwestycja nie spowoduje ustąpienia tych gatunków.

Wśród bezkręgowców najliczniej planowany teren inwestycji zasiedlają owady. Najliczniej występują gatunki motyli. Są to taksony najczęściej związane ze zbiorowiskami łąkowymi, murawami ciepłolubnymi, zbiorowiskami roślinności ruderalnej i wielogatunkowymi zaroślami krzewów. Wszystkie obserwowane gatunki cechują się ciągłym zasięgiem na terenie Polski, a prawie wszystkie – licznym i stałym występowaniem. Brak wśród nich taksonów zagrożonych i chronionych prawem polskim oraz unijnym. Ponadto posiadają duże możliwości dyspersyjne.

W przypadku pozostałych rzędów owadów brak gatunków, które mogłyby w sposób istotny być zagrożone. Przeciwnie, wszystkie taksony stwierdzone na badanym terenie są w Polsce pospolite, liczne i najczęściej eurytopowe. Jedynie w minimalnym stopniu zagrożone taksony mogą być te mające mniejsze możliwości dyspersyjne, tzn. słabo latającym lub nietotnym, tj. chrząszczom, pluskwiakom i szarańczakom.

Na terenie badań stwierdzono występowanie trzech gatunków batrachofauny, które znajdują się pod ochroną częściową. U większości gatunków obserwowano pojedyncze osobniki. Niemal wszystkie obserwowane płazy należą do gatunków licznych i powszechnie występujących w Polsce.

Dla całej batrachofauny kluczowe znaczenie ma istnienie zbiorników wodnych, będących niezbędnym warunkiem rozrodu. Obecnie znajdują się tam pojedyncze, bardzo małe, w większości efemeryczne akweny.

Na terenie badań stwierdzono występowanie trzech gatunków gadów, które są objęte ochroną częściową, ale jednocześnie należą do taksonów powszechnie występujących w Polsce i o licznych populacjach, a w przypadku jaszczurki zwinki *Lacerta agilis* – nawet bardzo licznych. Większość z nich jest eurytopowa, jedynie zaskroniec zwyczajny *Natrix natrix* wyraźnie preferuje siedliska wilgotne oraz sąsiedztwo zbiorników. Dlatego wyłącznie temu gatunkowi może zagrażać likwidacja wspomnianych wcześniej małych akwenów.

Stwierdzone populacje reptilofauny były niewielkie, zaobserwowano niemal wyłącznie pojedyncze osobniki poszczególnych gatunków, jedynie jaszczurka zwinka była nieco liczniejsza. W odróżnieniu od płazów, stwierdzone gady są bardziej odporne na zmiany zachodzące w środowisku. Zasiedlają różne środowiska, preferują miejsca nasłonecznione (zarówno łąki i pola, jak i polany śródleśne i pobocza dróg), ale poza tym nie mają szczególnych wymagań. Inwestycja w Grojcu nie zagrazi im w zauważalny sposób.

Stwierdzone taksony ornitofauny należą bez wyjątku do gatunków licznych i powszechnie występujących na terenie kraju. Planowana inwestycja im nie zagraża. Wynika to z ich biologii, a przede wszystkim z ogromnych możliwości dyspersyjnych. Ptaki jedynie przemieszczają się (czasowo lub trwale) na tereny sąsiednie i dlatego jedyne zagrożenia to płoszenie oraz krótkotrwałe zmniejszenie terenu żerowania. Należy jednak pamiętać o tym, aby np. prace ziemne wykonywać po sezonie lęgowym, który dla większości gatunków przypada wiosną. Nie zaleca się prowadzić wykopów na danym terenie w okresie, gdy ptaki gniazdują, tym bardziej, że niektóre z nich zakładają gniazda na ziemi, np. skowronek *Alauda arvensis*. Oczywiście, prawie cała inwestycja będzie dotyczyła terenów pozbawionych naziemnych gniazd, ale zawsze trzeba brać pod uwagę ewentualność ich istnienia. W jeszcze większym stopniu dotyczy to np. usuwania drzew (z gniazdami). Generalnie jednak planowane zmiany w przeznaczeniu terenu nie zagrażają ptakom, gdyż po ich zakończeniu (i przekształceniu terenu) wypłoszone gatunki wkrótce powrócą.

Stwierdzona teriofauna terenu obejmuje dziesięć gatunków, z których trzy znajdują się pod ochroną częściową (łasica pospolita *Mustela nivalis*, kret europejski *Talpa europea* i jeż wschodni *Erinaceus roumanicus*). Te nieliczne gatunki należą jednak aż do sześciu rzędów: drapieżnych (*Carnivora*), parzystokopytnych (*Artiodactyla*), gryzoni (*Rodentia*), ryjówkowsształnych (*Soricomorpha*), jeżokształtnych (*Erinaceomorpha*) i zajęczaków (*Lagomorpha*).

Wszystkie gatunki ssaków (z chronionymi włącznie) należą do eurytopowych, pospolitych, wręcz powszechnych w całym kraju, a ich populacje są na ogół bardzo liczne. Stale na badanym obszarze występują tylko niektóre z nich, pozostałe pojawiają się tu wędrując z sąsiednich terenów, np. polując lub żerując. Do okresowo przebywających należy zaliczyć drapieżne, parzystokopytne i zajęczaki. Pozostałe ssaki są drobne (*Micromammalia*), dlatego prawdopodobnie trwale zasiedlają badany teren, mimo znacznej antropopresji. Wykazują one jednak dużą skłonność do synantropizacji i znaczną plastyczność ekologiczną.

5.4.10 WALORY PRZYRODNICZO – KRAJOBRAZOWE

Analizowany obszar leży w zasięgu klimatu podgórskiego nizin i kotlin, na pograniczu Płaskowyżu Tarnogrodzkiego. Pod względem fizycznogeograficznym dominuje tu krajobraz rolniczo-doliny. Struktura krajobrazu ma charakter mozaikowy, łącząc w sobie elementy antropogeniczne (tradycyjne pasmowe pola uprawne, zabudowę zagrodową) z cennymi przyrodniczo ekosystemami naturalnymi i półnaturalnymi (dolina rzeczna, kompleks leśny).

W strukturze przyrodniczej obszaru oraz terenów otaczających kluczową rolę odgrywają dwa powiązane ze sobą ekosystemy, pełniące funkcje lokalnych korytarzy ekologicznych:

Ekosystem doliny rzecznej Lubaczówki

Biegnący wzdłuż północnej i północno-wschodniej granicy obszaru meandrujący ciek wodny stanowi najważniejszą oś bioróżnorodności:

- zielen łąkowa i przybrzeżna: koryto rzeki otoczone jest naturalnymi zbiorowiskami zarośli wierzbowych, olsowych oraz szuwarowych. Pełnią one kluczową funkcję biofiltracyjną, zatrzymując spływ związków biogenych z przyległych pól uprawnych.

- ostoja faunistyczna: Dolina wraz z przyległymi trwałymi użytkami zielonymi (łąkami) stwarza doskonałe warunki bytowania i gniazdowania dla awifauny (ptactwo wodno-blotne) oraz drobnych ssaków i płazów.

Kompleks Leśny (północno-zachodnia częśći poza obszarem planu)

Duży, zwarty kompleks leśny o charakterze lasu mieszanego stanowi naturalne zaplecze ekologiczne:

- stanowi on barierę wiatrochronną i mikroklimatyczną dla rolniczej części miejscowości.
- charakteryzuje się dobrze wykształconą strukturą piętrową (drzewostan, podszyt, runo leśne), podnosząc ogólną stabilność ekologiczną (bioróżnorodność) całego ekosystemu Lisich Jam.

Elementy retencji antropogenicznej i zieleni śródpolnej:

- zbiornik wodny (staw w centrum) to sztuczny zbiornik wodny wraz z otaczającą go zielenią wysoką pełni nie tylko funkcje krajobrazowe, ale jest istotnym punktem mikroskali hydrologicznej (mała retencja, wodopój dla ptactwa i owadów zapylających).

- zadrzewienia liniowe i miedze: Tradycyjny układ geodezyjny z zachowanymi miedzami sprzyja występowaniu pasowych zadrzewień śródpolnych, które przeciwdziałają erozji eolicznej i tworzą tzw. „wyspy środowiskowe”.

Krajobraz analizowanej części Lisich Jam cechuje się wysoką harmonią przestrzenną, w której elementy zainwestowania miejskiego i wiejskiego współgrają z otaczającą przyrodą.

Środkowa część obszaru to rozległa, otwarta przestrzeń pól rolniczych o układzie łąkowym. Ze względu na łagodny skłon terenu ku północy, poruszając się drogą wojewódzką nr 866 (ul. Lwowska), obserwator ma zapewniony szeroki, panoramiczny wgląd w głąb doliny oraz na zamykający horyzont kompleks leśny. Brak wielkokubaturowych obiektów przemysłowych pozwala zachować tradycyjny, nienaruszony charakter wiejskiego krajobrazu kulturowego.

Wzdłuż głównej arterii (DW866) wybudowano nowoczesny ciąg pieszo-rowerowy z wydzielonym, czerwonym pasem ruchu. Szerokie pobocza, czyste trawiaste rowy odwadniające oraz regularne otwarcie widokowe na przyległe łąki podnoszą walory rekreacyjno-turystyczne i estetyczne strefy wjazdowej do miejscowości.

Istniejąca zabudowa mieszkaniowa (m.in. wzdłuż ul. Wspólnej) charakteryzuje się łądem architektonicznym. Przeważają budynki o niskiej intensywności, z ogrodami przydomowymi i tradycyjną

zielenią izolacyjną. Nowo powstające budynki jednorodzinne zachowują zbliżone proporcje gabarytowe, co zapobiega powstawaniu chaosu wizualnego.

Głównym walorem obszaru jest jego równowaga ekologiczno-krajobrazowa. Połączenie naturalnej doliny rzecznej, zwartego lasu, otwartej przestrzeni rolniczej oraz uporządkowanej infrastruktury stwarza wysoki potencjał do rozwoju ekoturystyki, rekreacji rowerowej oraz budownictwa rezydencjalnego o wysokim standardzie środowiskowym, pod warunkiem bezwzględnej ochrony doliny cieków przed zabudową kubaturową.

Fot.1 Ujęcie z ul. Wspólnej w kierunku północnym

5.5 OBSZARY PODLEGAJĄCE OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY

Obszar planu położony jest poza terenami objętymi formami ochrony przyrody ustanowionymi na podstawie przepisów o ochronie przyrody (parki narodowe i krajobrazowe oraz rezerwy przyrody wraz z otulinami, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, projektowane oraz ustanowione obszary Natura 2000, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne).

Najbliżej położonym obszarem Natura 2000 jest obszar PLH180017 „Horyniec”, który jest położony ok. 6,5 km na północny-wschód od obszaru planu miejscowego.

5.6 DZIEDZICTWO KULTUROWE

W obszarze planu znajduje się krzyż wpisany do gminnej ewidencji zabytków.

6 OCENA SKUTKÓW DLA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO WYNIKAJĄCA Z USTALEŃ PLANU MIEJSCOWEGO

Sytuację braku realizacji ustaleń planu miejscowego, należy analizować dwupłaszczyznowo:

- 1) brak realizacji poszczególnych ustaleń planu miejscowego (np. przestrzegania wskazanych ustaleń w zakresie odprowadzania ścieków), przy jednoczesnym wprowadzeniu na zasadach tegoż dokumentu zabudowie,
- 2) brak w ogóle opracowania planu miejscowego.

Zarówno sytuacja pierwsza jak i druga jest niepożądana, i może powodować zmiany, które w istotny, negatywny sposób mogą oddziaływać na środowisko.

6.1 ZAGROŻENIE JAKOŚCI POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

W strukturze emitowanych zanieczyszczeń przeważają zanieczyszczenia pyłowo-gazowe, a wśród nich: pył zawieszony PM_{2,5} i PM₁₀, dwutlenek węgla, dwutlenek siarki, tlenki azotu i tlenek węgla. W przypadku pyłów przeważający udział mają pyły ze spalania paliw stałych. Znaczącym źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza jest indywidualne ogrzewanie mieszkań. Najczęściej stosowanym paliwem jest w tym przypadku węgiel kamienny oraz biomasa, a niejednokrotnie w domowych paleniskach spalane są różnego rodzaju odpady. Powoduje to emisję do powietrza groźnych dla zdrowia związków.

Emisja zanieczyszczeń pochodząca z gospodarstw indywidualnych stanowi poważny problem. Emisja z sektora komunalno-bytowego ma szczególne znaczenie w przypadku pyłu zawieszonego PM₁₀, dla którego najczęściej przekraczane są ustalone normy. Najwięcej benzo(a)pirenu i metali ciężkich wprowadzanych jest do powietrza w wyniku procesów spalania paliw – zarówno w sektorze wytwórczym i energetyce, jak i w lokalnych i osiedlowych ciepłowniach oraz w paleniskach domowych.

Na podstawie badań prowadzonych przez WIOŚ w Rzeszowie na terenie powiatu lubaczowskiego występują jedne z najmniejszych emisji zanieczyszczeń gazowych w województwie podkarpackim, wynoszą poniżej 200 Mg/rok. Na terenie tym zanotowano również najmniejsze emisje pyłów w województwie poniżej 30 Mg/rok.

Według układu stref w województwie podkarpackim ze względu na ocenę zanieczyszczenia powietrza SO₂, NO₂, NO_x, CO, benzenem, pyłem PM₁₀, arsenem, kadmem, niklem, ołowiem i benzo(a)piranem gmina Lubaczów zalicza się do jarosławsko-lubaczowskiej strefy (kod strefy PL.18.04.z.03). Całą tą strefę zaliczono pod względem czystości do klasy A – bardzo dobra.

Nie bez znaczenia pozostaje również emisja spalin drogowych. Przez gminę przebiegają ciągi komunikacyjne, o dużym natężeniu ruchu, co znacząco wpływa na wielkość emisji pyłów i dymów spalinowych. Emisje komunikacyjne jednakże mają głównie charakter pasmowy, uciążliwość ich jest odczuwalna najbardziej w bezpośrednim sąsiedztwie dróg, zwłaszcza na terenach o zwartej zabudowie.

6.1.1 OCENA SKUTKÓW PROJEKTOWANYCH USTALEŃ PLANU MIEJSCOWEGO

Z uwagi na planowane przeznaczenie terenu dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, usług, zieleni urządzonej oraz dróg dojazdowych i wewnętrznych, prognozuje się niewielki wzrost emisji gazów i pyłów do powietrza. Nieznaczne pogorszenie się warunków arosanitarnych będzie wynikiem realizacji funkcji usługowej oraz zwiększonym ruchem samochodowym, a także zmian zachodzących poza obszarem objętym planem miejscowym.

Na analizowanym obszarze projektu planu istnieją korzystne warunki dla rozpraszania się zanieczyszczeń (przewietrzanie i nasłonecznienie).

6.1.2 ROZWIĄZANIA ELIMINUJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE UCIAŹLIWOŚCI

Ustalenia planu utrwalają przyjęte zagospodarowanie terenów, w szczególności o funkcji mieszkaniowej, co powinno wpłynąć na ograniczenie źródeł emisji.

6.2 ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA EMISJĄ HAŁASU

Hałas pochodzenia antropogenicznego występujący w środowisku podzielić można na następujące podstawowe kategorie: hałas przemysłowy, komunikacyjny i komunalno-bytowy.

Hałas przemysłowy

Hałas emitowany przez podmioty gospodarcze o charakterze przemysłowym, ze względu na wielkość oraz charakter produkcji podmiotów, jest szczególnie uciążliwy dla mieszkańców domów zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie zakładów. W przypadku małych zakładów przemysłowych i rzemieślniczych ich oddziaływanie akustyczne na stan środowiska, jeżeli występuje, ma charakter lokalny.

W obszarze planu nie występują punktowe emitory hałasu, jednak w sąsiedztwie znajdują się zabudowania mieszkalne i gospodarcze, która w pewnych okolicznościach mogą powodować powstawanie hałasu związanego z ruchem maszyn rolniczych i samochodów dostawczych.

Hałas linii energetycznych

Hałas generują pracujące linie WN. Spowodowany jest on mikrowyładowaniami elektrycznymi na powierzchni przewodów (na skutek ulotu).

Hałas ulotu linii WN jest silnie uzależniony od warunków pogodowych, stanu środowiska, stanu technicznego powierzchni przewodów, oraz charakteryzuje się dużą zmiennością poziomów w czasie i przestrzeni podczas dobrych warunków atmosferycznych. Linie 110 i 220 kV nie wymagają lub wymagają w nieznacznym stopniu (tylko w wyjątkowych sytuacjach dla 220 kV) wyznaczania stref obszaru ograniczonego użytkowania z uwagi na emisję hałasu. Dla linii 400 kV strefa ta osiągać może wielkość 100 m pasa terenu wzdłuż linii (2x45m od skrajnego przewodu + szerokość przęsła).

Przez obszar planu nie przebiegają linie wysokiego jak i średniego napięcia.

Hałas komunikacyjny

Gwałtowny rozwój motoryzacji w latach 90-tych spowodował zmiany klimatu akustycznego, który tak jak w całym województwie podkarpackim również na terenie gminy Lubaczów ulega postępującemu pogorszeniu. Również tu konsekwencją znacznego wzrostu liczby pojazdów samochodowych jest między innymi:

- proces stabilizacji hałasu na wysokim poziomie (poziom równoważny – Leq) w godzinach szczytu komunikacyjnego, co potwierdzają badania Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie,
- proces rozciągania się godzin szczytu komunikacyjnego: do późnych godzin nocnych (godz. 24.00) i wczesnych godzin porannych (godz. 5.00),
- istotny wzrost natężenia ruchu w godzinach nocnych, co powoduje jedynie niewielki spadek rejestrowanych poziomów w stosunku do pory dziennej i skutkuje brakiem możliwości odpoczynku osób mieszkających w otoczeniu głównych szlaków komunikacyjnych.

Wszystko to powoduje wzrost równoważnych poziomów dźwięku tak w dzień jak i w nocy. Tym samym następuje systematyczne rozszerzanie się strefy ponadnormatywnego oddziaływania hałasu komunikacyjnego powodując, że coraz większa ilość mieszkańców terenów położonych wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych narażona jest na uciążliwy hałas.

Największą uciążliwość akustyczną w obszarze opracowania wykazuje droga wojewódzka i powiatowa.

Obecnie obowiązującym aktem prawnym w zakresie ochrony przed hałasem jest rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 112 ze zm.).

Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w [dB]			
		Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40

2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży ²⁾ c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
3	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe ²⁾ d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	65	56	55	45
4	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ³⁾	68	60	55	45

Objaśnienia:

- 1) Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.
- 2) W przypadku niewykorzystywania tych terenów, zgodnie z ich funkcją, w porze nocy, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy.
- 3) Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców pow. 100 tys., można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

6.2.1 OCENA SKUTKÓW PROJEKTOWANYCH USTALEŃ PLANU MIEJSCOWEGO

Źródłami emisji hałasu na analizowanym obszarze będą emitery punktowe związane z terenami mieszkaniowymi oraz usług i liniowe w odniesieniu do dróg. Przyjmuje się, że przeciętny zasięg oddziaływań mogących powodować istotne przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu, mierzony od krawędzi jezdni, wynosi wzdłuż dróg dla gminnych do ok. 10 m, dla dróg powiatowych do ok. 15 m, a dla dróg wojewódzkich do 25 m.

6.2.2 ROZWIĄZANIA ELIMINUJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE UCIAŹLIWOŚCI

Celem ograniczenia zagrożeń klimatu akustycznego, plan miejscowy wprowadza kwalifikację terenów pod kątem ochrony przed hałasem.

6.3 ZAGROŻENIE ŚRODOWISKA WIBRACJAMI

Obecne zagospodarowanie obszaru planu nie stwarza zagrożenie dla środowiska wibracjami w odniesieniu do obszarów znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie dróg.

Ustalenia planu miejscowego nie spowodują zwiększenia zagrożenia dla środowiska wibracjami.

6.4 ZAGROŻENIE ŚRODOWISKA EMISJĄ NIEJONIZUJĄCEGO PROMIENIOWANIA ELEKTROMAGNETYCZNEGO

Dopuszczalne poziomy promieniowania, jakie mogą występować na terenach zabudowy mieszkaniowej i w miejscach dostępnych dla ludności określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobu sprawdzania dotrzymania tych poziomów. Rozporządzenie nakłada na projektanta i użytkownika urządzeń wytwarzających pola elektromagnetyczne obowiązek stosowania technicznych i organizacyjnych środków ograniczających zagrożenia środowiska i zdrowia ludzi.

Źródłem promieniowania elektromagnetycznego mogą być również stacje bazowej telefonii komórkowej. Są one obecnie najbardziej rozpowszechnionym rodzajem obiektów

radiokomunikacyjnych. W Polsce istnieje sieć telefonii komórkowych wykorzystujących częstotliwości od 450 do 1800 MHz. Zasięgi występowania pól elektromagnetycznych o wartościach wyższych od dopuszczalnych w otoczeniu anten stacji bazowych są zależne od mocy doprowadzanej do tych anten i charakterystyki ich promieniowania. W otoczeniu typowych stacji bazowych telefonii komórkowej GSM pole elektromagnetyczne o wartościach wyższych od dopuszczalnych występuje nie dalej niż kilkadziesiąt metrów od samych anten i na wysokości ich zainstalowania. Ich lokalizacja jest dopuszczalna pod warunkiem, że na obszarach zabudowy mieszkaniowej i innych obszarach chronionych gęstość mocy pola elektromagnetycznego nie przekroczy dopuszczalnych wartości określonych w wyżej wymienionym rozporządzeniu.

6.4.1 OCENA SKUTKÓW PROJEKTOWANYCH USTALEŃ PLANU MIEJSCOWEGO

Uciążliwość bądź szkodliwość sieci oraz urządzeń elektroenergetycznych, nadajników radiowych oraz stacji bazowych telefonii komórkowej dotyczy ludzi, którzy przebywają w strefach wpływu pola elektromagnetycznego. Przy przestrzeganiu obowiązujących norm dla urządzeń i linii elektroenergetycznych oraz urządzeń radiokomunikacyjnych, radiolokacyjnych i radionawigacyjnych oraz przy uwzględnieniu przy zagospodarowaniu przestrzennym odpowiednich stref bezpieczeństwa od tych urządzeń i linii, nie przewiduje się powstania zagrożeń związanych z elektromagnetycznym promieniowaniem niejonizującym.

W obszarze planu nie znajdują się napowietrzne linie elektroenergetyczne WN oraz SN jak i stacje bazowe, które mogłyby stwarzać zagrożenie promieniowaniem elektromagnetycznym.

6.4.2 ROZWIĄZANIA ELIMINUJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE UCIAŹLIWOŚCI

Plan ustala prowadzenie sieci elektroenergetycznych liniami kablowymi ułożonymi w ziemi.

6.5 ZAGROŻENIE POWIERZCHNI ZIEMI I POKRYWY GLEBOWEJ

Tereny mieszkaniowe, usług i komunikacyjnej (drogi), mogą stanowić źródło zanieczyszczeń gleby na obszarze zainwestowania i w jego najbliższym otoczeniu. Realizacja ustaleń planu miejscowego spowoduje przekształcenie powierzchni terenu. Budowa nowych obiektów kubaturowych i liniowych, tj. zabudowy czy dróg oraz parkingów, spowoduje zajęcie terenu i przekształcenia powierzchni ziemi łącznie z glebą, które wynikać będą z koniecznych prac ziemnych dla potrzeb posadowienia nowoprojektowanych budynków, zapewnienia odpowiedniej obsługi komunikacyjnej oraz wyposażenia terenów w niezbędną infrastrukturę techniczną. Zabudowa dotychczasowych terenów otwartych spowoduje naruszenie naturalnej struktury glebowej oraz przynajmniej częściowo trwale wykluczenie gleb z biologicznego użytkowania.

Źródłem zanieczyszczenia gleb mogą być: miejsca składowania odpadów, zbiorniki i urządzenia przeładunkowe materiałów niebezpiecznych, ścieki odprowadzane do gruntu bez właściwego oczyszczenia, nadmierne nawożenie. W glebie akumulują się zanieczyszczenia pochodzące z atmosfery-opady pyłu oraz zanieczyszczeń chemicznych, jak wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne, przenoszone często na duże odległości. Emisje te pochodzą z takich gałęzi przemysłu jak górnictwo, energetyka, metalurgia, chemia itp. Ponadto skażenie gruntu może nastąpić w pobliżu tras komunikacyjnych w wypadku awarii środków transportu przewożących niebezpieczne materiały i zakładach przemysłowych w wypadku awarii urządzeń lub niewłaściwej eksploatacji instalacji.

6.5.1 OCENA SKUTKÓW PROJEKTOWANYCH USTALEŃ PLANU MIEJSCOWEGO

Pogorszenie jakości gleb związane będzie głównie z czynnikami antropogenicznymi (skażenie substancjami ropopochodnymi). Zanieczyszczenie gleb będzie obejmowało najbliższe sąsiedztwo źródła zanieczyszczenia.

Realizacja ustaleń planu miejscowego, będzie się wiązała z ubytkiem pokrywy glebowej i powierzchni biologicznie czynnej.

6.5.2 ROZWIĄZANIA ELIMINUJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE UCIAŹLIWOŚCI

Celem ograniczenia uciążliwości skierowanej na powierzchnię ziemi i pokrywę glebową plan miejscowy wprowadza nakaz zachowania standardu przyjętego wskaźnika stosunku terenów biologicznie czynnych do powierzchni działki budowlanej oraz ustala maksymalny i minimalny wskaźnik intensywności zabudowy.

6.6 EMISJA ODPADÓW

Istniejące zagospodarowanie obszaru planu powoduje powstawanie odpadów (biomasy) związanych z gospodarowaniem terenami rolniczymi i zielonymi, głównie leśnymi.

6.6.1 OCENA SKUTKÓW PROJEKTOWANYCH USTALEŃ PLANU MIEJSCOWEGO

Realizacja ustaleń zawartych w planie miejscowym spowoduje wzrost ilości wytwarzanych odpadów w stosunku do stanu obecnego. Z uwagi na charakter zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, można wyróżnić dwie charakterystyczne grupy odpadów.

Pierwsza grupa to odpady socjalno-bytowe związane z funkcją mieszkaniową i usługową. Zagospodarowanie ich będzie następowało według gminnego planu gospodarki odpadami, który został opracowany zgodnie z ustawami: *Prawo ochrony środowiska* oraz *o odpadach*. Dokumentem nadrzędnym wobec planu gospodarki odpadami jest oraz wojewódzki plan gospodarki odpadami.

Druga grupa to odpady charakterystyczne dla terenów zieleni i stanowi je przede wszystkim biomasa. Odpady zielone z terenów tak publicznych jak i niepublicznych zasadniczo będą zagospodarowywane zgodnie z planem gospodarki odpadami.

Przy właściwym postępowaniu z wszystkimi odpadami, utrzymaniu segregacji odpadów i ich regularne wywożenie przez odpowiednie podmioty, przekazywanie prawidłowo gromadzonych odpadów niebezpiecznych jednostkom upoważnionym – nie przewiduje się istotnych zagrożeń dla wód oraz powierzchni ziemi związanych z gospodarką odpadami.

6.6.2 ROZWIĄZANIA ELIMINUJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE UCIAŹLIWOŚCI

Plan miejscowy nie wprowadza szczegółowych rozwiązań w tym zakresie ponieważ odbiór odpadów regulują przepisy odrębne, zarówno powszechnie obowiązujące jak i miejscowe (plan gospodarki odpadami oraz regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy).

6.7 EMISJA ŚCIEKÓW

Istniejące zagospodarowanie obszaru planu powoduje powstawanie ścieków bytowych z istniejącej zabudowy mieszkaniowej.

6.7.1 OCENA SKUTKÓW PROJEKTOWANYCH USTALEŃ PLANU MIEJSCOWEGO

W wyniku realizacji ustaleń planu miejscowego będą powstawać niewielkie ilości ścieków komunalnych, a także wody deszczowe i roztopowe, spływające z powierzchni utwardzonych. Część wód opadowych może być zanieczyszczona – szczególnie z terenów dróg, placów i parkingów. Niezorganizowany spływ wód deszczowych może ponadto powodować niekorzystne zmiany stosunków wodnych.

Prognozuje się, że w przypadku wprowadzania nowej zabudowy na podstawie ustaleń planu miejscowego, a braku realizacji ustaleń w zakresie gospodarki ściekami, emisja ścieków będzie miała niekorzystny wpływ na jakość środowiska, obniży komfort miejsca zamieszkania oraz w najbliższym sąsiedztwie źródła zanieczyszczenia.

Przy prawidłowym zaprojektowaniu, a następnie wykonaniu i użytkowaniu wszystkich urządzeń służących do odprowadzania oraz oczyszczania wszystkich ścieków, nie przewiduje się powstawania zagrożenia związanego z zanieczyszczeniem środowiska gruntowo-wodnego.

6.7.2 ROZWIĄZANIA ELIMINUJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE UCIAŹLIWOŚCI

Celem ograniczenia emisji ścieków, plan miejscowy wprowadza następujące ustalenia:

- ustala się odprowadzanie ścieków do kanalizacji sanitarnej, z dopuszczeniem odprowadzania ścieków do szczelnych bezodpływowych zbiorników i przydomowych oczyszczalni,
- ustala się zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie inwestycji (np. poprzez rozsączanie w gruncie lub gromadzenie w zbiornikach retencyjnych) lub odprowadzanie do gruntu lub do cieków wodnych i rowów melioracyjnych na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

6.8 ZAGROŻENIA KOPALIN

Na terenie opracowania nie występują udokumentowane złoża kopalin.

6.9 ZAGROŻENIA WÓD POWIERZCHNIOWYCH

Głównym zagrożeniem dla wód powierzchniowych i podziemnych jest nieuporządkowana gospodarka ściekowa, która w obszarze planu nie ma miejsca z uwagi na podłączenie zabudowy do sieci kanalizacyjnej.

Wody opadowe i roztopowe spływają z powierzchni utwardzonych (drogi), a następnie przedostają się do ziemi i cieków wodnych.

6.9.1 OCENA SKUTKÓW PROJEKTOWANYCH USTALEŃ PLANU MIEJSCOWEGO

Realizacja ustaleń planu miejscowego w zakresie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, usług, zieleni urządzonej oraz dróg dojazdowych i wewnętrznych spowoduje niewielki wzrost ilości ścieków komunalnych i deszczowych w stosunku do stanu obecnego. Ścieki te mogą być przyczyną zanieczyszczenia wód powierzchniowych, jednak prawdopodobieństwo zanieczyszczenia jest niewielkie, szczególnie zważywszy na fakt, że teren objęty planem miejscowym jest wyposażony w sieć kanalizacji sanitarnej – nowe źródła zanieczyszczenia, będą miały charakter lokalny i raczej nie przyczynią się do ponadnormatywnego skażenia wód powierzchniowych. Plan nie przewiduje w swych ustaleniach możliwości realizacji przydomowych oczyszczalni ścieków.

6.9.2 ROZWIĄZANIA ELIMINUJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE UCIAŻLIWOŚCI

Celem ograniczenia zagrożeń dla wód powierzchniowych plan miejscowy wprowadza następujące ustalenia:

- 1) w zakresie odprowadzania ścieków ustalono realizację kanalizacji sanitarnej, z dopuszczeniem szczelnych zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni,
- 2) w zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych ustalono zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie inwestycji (np. poprzez rozsączanie w gruncie lub gromadzenie w zbiornikach retencyjnych) lub odprowadzanie do gruntu lub do cieków wodnych i rowów melioracyjnych na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

6.10 ZAGROŻENIA WÓD PODZIEMNYCH

Obecne zagospodarowanie obszaru sporządzania planu miejscowego, stwarza niewielkie zagrożenie dla wód podziemnych, takie jak:

- przenikanie zanieczyszczeń do wód podziemnych (zanieczyszczenia spowodowane emisjami pyłowo-gazowymi, zanieczyszczone wody opadowe i roztopowe),
- lokalne zanieczyszczenia związane ze składowaniem różnego rodzaju odpadów.

6.10.1 OCENA SKUTKÓW PROJEKTOWANYCH USTALEŃ PLANU MIEJSCOWEGO

Realizacja zabudowy, na terenach dotychczas otwartych, w niewielkim stopniu będzie negatywnie oddziaływać na jakość wód podziemnych.

Wraz z przyrostem terenów zainwestowanych nastąpi:

- nieznaczne obniżenie się jakości wód podziemnych na skutek przenikania zanieczyszczonych wód opadowych (z nieszczelnej sieci kanalizacji, zanieczyszczeń spowodowanych emisjami pyłowo-gazowymi oraz odprowadzanych nielegalnie, nieoczyszczonych ścieków),

- zmniejszenie zdolności infiltracyjnej gruntu w wyniku przekształceń terenu (zabudowa),
- zwiększenie ilości wycieków substancji ropopochodnych z terenów obsługi komunikacyjnej i dróg, awarii i kolizji samochodów.

6.10.2 ROZWIĄZANIA ELIMINUJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE UCIAŹLIWOŚCI

Celem ograniczenia zagrożeń dla wód podziemnych plan miejscowy wprowadza następujące ustalenia:

- 1) w zakresie odprowadzania ścieków ustalono realizację kanalizacji sanitarnej, z dopuszczeniem szczelnych zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni,
- 2) w zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych ustalono zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie inwestycji (np. poprzez rozsączanie w gruncie lub gromadzenie w zbiornikach retencyjnych) lub odprowadzanie do gruntu lub do cieków wodnych i rowów melioracyjnych na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

6.11 ZAGROŻENIA TOPOKLIMATU

Pokrycie terenu, sposób użytkowania i uwilgotnienie podłoża mają charakter czynników klimatu kształtujących jego charakter w mikroskali i w skali lokalnej, głównie poprzez wpływ na zmianę bilansu cieplnego podłoża. Lokalne czynniki rzutują na stan atmosfery bezpośrednio nad określonym rodzajem podłoża, rzadko tylko ich skutki są przenoszone na dalsze okolice.

Roślinność oddziałuje bezpośrednio na klimat w mikroskali. Jednak lokalne oddziaływanie powoduje tylko niewielką modyfikację rezultatów działania czynników geograficznych i cyrkulacyjnych, szczególnie przy tak urozmaiconym pokryciu i ukształtowaniu terenu, jakie występuje na terenie. Zagrożenia dla klimatu wynikają tu jedynie z globalnych tendencji tego elementu środowiska. Nie ma lokalnych czynników wpływających negatywnie na klimat, nie planuje się również wprowadzenia zmian zagospodarowania istotnych ze względu na zmiany klimatu.

Obecne zagospodarowanie obszaru objętego planem miejscowym nie stwarza zagrożeń dla topoklimatu.

6.11.1 OCENA SKUTKÓW PROJEKTOWANYCH USTALEŃ PLANU MIEJSCOWEGO

Wprowadzenie obiektów kubaturowych na tereny dotychczas wolne od zabudowy, uszczupli wielkość biologicznie czynnych powierzchni, wprowadzając jednocześnie elementy dodatnie w postaci zieleni towarzyszącej obiektom budowlanym. W wyniku wprowadzenia zabudowy zwiększona zostanie szorstkość podłoża, co w niewielki sposób pogorszy warunki przewietrzania obszaru. Przyrost powierzchni pokrytych materiałami nieprzepuszczalnymi wpłynie na zwiększenie tempa spływu powierzchniowego (lokalne obniżenie wilgotności powietrza).

Realizacja zabudowy kosztem uszczuplenia terenów rolniczych, w średnim stopniu wpłyną na zmianę topoklimatu na analizowanym obszarze.

6.11.2 ROZWIĄZANIA ELIMINUJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE UCIAŹLIWOŚCI

W celu ograniczenia zagrożeń topoklimatu plan miejscowy wprowadza nakaz zachowania przyjętych standardów odnośnie powierzchni biologicznie czynnej do powierzchni działki budowlanej oraz wskaźnika intensywności zabudowy.

6.12 ZAGROŻENIA PRZYRODY I KRAJOBRAZU

Zagrożenia dla przyrody i krajobrazu wynikają przede wszystkim z czynników antropogenicznych:

1. Tereny przeznaczone pod zainwestowanie:
 - 1) degradacja wód powierzchniowych,
 - 2) postępujące pogorszenie się jakości wód podziemnych tych poziomów wodonośnych, które są słabo izolowane przez warstwy nadległe,
 - 3) zanieczyszczanie gleb ściekami i odpadami,

- 4) uszczuplanie powierzchni biologicznie czynnej,
2. Elektroenergetyczne linie przesyłowe niskich napięć oraz nadajniki telefonii komórkowej (budowle te stanowią elementy dysharmonijne dla krajobrazu).
3. Komunikacja (drogi publiczne i wewnętrzne):
 - 1) zanieczyszczenia powietrza emisjami pyłowo-gazowymi,
 - 2) hałas,
 - 3) kolizje.

Istotnym zagrożeniem jest również porzucanie dużej ilości śmieci. Są to przede wszystkim śmieci wyrzucane przez mieszkańców gminy. Ponadto znaczącym elementem zagrażającym rodzimej florze jest rozprzestrzenianie się gatunków obcych, wydostających się z uprawy na naturalne siedliska, lub pojawiających się spontanicznie na siedliskach o zaburzonej równowadze biologicznej.

W chwili obecnej brak naturalnych zagrożeń dla krajobrazu.

Zagrożenia pojawiają się głównie ze strony człowieka. Antropogeniczne zmiany w krajobrazie mogą doprowadzić do zmniejszenia jego walorów estetycznych i degradacji. Zagrożeniem jest lokalizacja inwestycji agresywnie oddziałujących na krajobraz w miejscach eksponowanych widokowo, oraz realizacja obiektów nie pasujących do krajobrazu swą formą i wielkością, obiektów, które stanowią obce dominanty w harmonijnym, historycznie ukształtowanym krajobrazie. Do tego typu zagrożeń zaliczają się napowietrzne linie energetyczne wysokich napięć i maszty telefonii komórkowej.

Zagrożeniem dla walorów krajobrazowych mogą też być niewłaściwie ustalone wymogi dotyczące formy i gabarytów nowej i modernizowanej zabudowy, rażąco odbiegając od standardów architektury na terenie objętym planem miejscowym.

6.12.1 OCENA SKUTKÓW PROJEKTOWANYCH USTALEŃ PLANU MIEJSCOWEGO

Przeznaczenie terenu dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, usług, zieleni urządzonej oraz dróg dojazdowych i wewnętrznych nie spowoduje wystąpienia znaczących zagrożeń dla prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego, w tym dla obszarów chronionych, na omawianym obszarze, a które byłyby skutkiem ustaleń planu miejscowego.

6.12.2 ROZWIĄZANIA ELIMINUJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE UCIAŹLIWOŚCI

W celu ograniczenia zagrożeń przyrody i krajobrazu, plan miejscowy wprowadza nakaz utrzymania wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej w terenach mieszkaniowych, usługowych i zieleni urządzonej.

6.13 SKUTKI REALIZACJI USTALEŃ PLANU MIEJSCOWEGO NA KOMPONENTY ŚRODOWISKA

Uwzględniając lokalizację nowych obiektów oraz projektowane rozwiązania, oddziaływania na środowisko wynikające z etapu budowy i eksploatacji przedsięwzięcia będą miały charakter określony w poniższej tabeli:

Typ oddziaływań	Etap budowy	Etap eksploatacji
bezpośrednie	<ul style="list-style-type: none"> – wzrost poziomu hałasu związanego z pracami budowlanymi (<u>drogi rolnicze oraz infrastruktura techniczna</u>), – pylenie z powierzchni odkrytych, miejsc składowania materiałów sypkich i obiektów w budowie, – zanieczyszczenie powietrza spalinami, – zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej 	<ul style="list-style-type: none"> – generowanie ruchu pojazdów na terenach nowo zainwestowanych, – wzrost ilości odprowadzanych ścieków, – opadowych z powierzchni szczelnych, – wzrost ilości wytwarzanych odpadów, – rozszerzenie strefy oddziaływania hałasu komunikacyjnego oraz „komunalno-bytowego”
pośrednie	– nie występują lub brak znaczących oddziaływań	– nie występują lub brak znaczących oddziaływań
wtórne	– nie występują lub brak znaczących oddziaływań	– nie występują lub brak znaczących oddziaływań
skumulowane	– nie występują lub brak znaczących oddziaływań	– nie występują lub brak znaczących oddziaływań

krótkoterminowe	– hałas budowlany, – zanieczyszczenie powietrza, – odpady budowlane	– nie występują lub brak znaczących oddziaływań w stosunku do stanu aktualnego zagospodarowania
długoterminowe	– zmniejszenie powierzchni obszarów leśnych na skutek zwiększenia powierzchni upraw	– lokalne zmiany jakości krajobrazu, – zmiany fizykochemiczne gleb
stałe	– zmiany ukształtowania powierzchni terenu	– niewielka zmiana klimatu lokalnego
chwilowe	– powstawanie odpadów „budowlanych” oraz gruntu z wykopów	– zwiększenie natężenia ruchu komunikacyjnego

W odniesieniu do poszczególnych elementów środowiska, oddziaływania planu miejscowego przedstawiać się będą następująco:

- człowiek:
 - na etapie realizacji planu miejscowego oddziaływania, ze względu na znaczną odległość terenu budowy (drogi rolnicze oraz infrastruktura techniczna) od istniejącej zabudowy, wystąpią niewielkie lokalnie oddziaływania dla mieszkańców i okresowe pogorszenie warunków życia (hałas, wzrost zanieczyszczenie powietrza itp.),
 - na etapie po zrealizowaniu głównych założeń planu miejscowego (stan docelowy) oddziaływania będą pośrednie, trwałe, tj. bez istotnych zmian w stosunku do stanu istniejącego;
- świat zwierząt:
 - na etapie realizacji planu miejscowego oddziaływania będą bezpośrednie, krótkookresowe, stosunkowo mało znaczące, w większości odwracalne,
 - na etapie po zrealizowaniu głównych założeń planu miejscowego (stan docelowy) oddziaływania będą pośrednie, stałe, o małym stopniu oddziaływania i określonym tylko do niektórych gatunków zwierząt;
- rośliny:
 - na etapie realizacji planu miejscowego oddziaływania będą bezpośrednie, krótkookresowe, w większości odwracalne,
 - na etapie po zrealizowaniu głównych założeń planu miejscowego (stan docelowy) oddziaływania będą pośrednie, stałe, o bardzo małym stopniu oddziaływania;
- powierzchnia ziemi i warunki gruntowo-wodne:
 - na etapie realizacji planu miejscowego oddziaływania będą znaczące, bezpośrednie, krótkotrwałe i odwracalne,
 - na etapie po zrealizowaniu głównych założeń planu miejscowego (stan docelowy) oddziaływania będą pośrednie, stałe i o małym stopniu oddziaływania;
- wody:
 - na etapie realizacji planu miejscowego oddziaływania będą pośrednie, krótkookresowe, odwracalne i o bardzo małym stopniu oddziaływania,
 - na etapie po zrealizowaniu głównych założeń planu miejscowego (stan docelowy) oddziaływania będą pośrednie, stałe;
- powietrze:
 - na etapie realizacji planu miejscowego oddziaływania będą bezpośrednie, krótkookresowe, odwracalne, mało znaczące,
 - na etapie po zrealizowaniu głównych założeń planu miejscowego (stan docelowy) oddziaływania będą bezpośrednie, stałe, o bardzo małym stopniu oddziaływania;
- hałas i wibracje:
 - na etapie realizacji planu miejscowego oddziaływania będą bezpośrednie, krótkookresowe, odwracalne,

- na etapie po zrealizowaniu głównych założeń planu miejscowego (stan docelowy) oddziaływania będą bezpośrednie, zmienne w zależności od natężenia ruchu komunikacyjnego;
- promieniowanie elektromagnetyczne:
 - na etapie realizacji planu miejscowego i eksploatacji brak ponadnormatywnych oddziaływań na środowisko i zdrowie człowieka;
- zabytki i dobra kultury:
 - na etapie realizacji planu miejscowego i eksploatacji brak istotnych oddziaływań;
- krajobraz:
 - na etapie realizacji planu miejscowego oddziaływania będą bezpośrednie, trudnoodwracalne, krótkookresowe,
 - na etapie po zrealizowaniu głównych założeń planu miejscowego (stan docelowy) oddziaływania będą pośrednie, nieodwracalne, długookresowe lub stałe.

6.14 ZAGROŻENIE ŚRODOWISKA W SYTUACJI WYSTĄPIENIA NIEBEZPIECZNYCH AWARII

Zgodnie z ustawą *Prawo ochrony środowiska* przez poważną awarię rozumie się takie zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska albo powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Według informacji podawanych przez Państwową Inspekcję Ochrony Środowiska najczęściej poważnych awarii zdarza się w transporcie (ponad połowa wszystkich tego typu zdarzeń), gdzie zagrożeniem mogą być wypadki i kolizje drogowe, w których biorą udział samochody przewożące materiały toksyczne, wybuchowe, łatwo palne i inne niebezpieczne. Około 30% poważnych awarii odnotowuje się też w zakładach przemysłowych czy obiektach, gdzie zagrożenie mogą stanowić np. instalacje zawierające zbiorniki do przechowywania substancji niebezpiecznych.

Zgodnie z art. 73 ust. 3 ustawy *Prawo ochrony środowiska* w granicach administracyjnych miast oraz w obrębie zwartej zabudowy wsi nie należy lokalizować zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zagrożenie wystąpienia poważnych awarii (z wyjątkiem obszarów określanych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego jako tereny produkcyjne, magazynowe lub składowe, jeśli w dyspozycjach planów brak ograniczeń dotyczących tych zakładów). Zakłady te winny być sytuowane w bezpiecznej odległości od terenów mieszkaniowych i użyteczności publicznej, a także od obszarów chronionych przyrodniczo oraz stref ochronnych ujęć wód i obszarów ochronnych wód podziemnych. W przypadku zakładów istniejących ich rozbudowa jest dopuszczalna pod warunkiem, że doprowadzi ona do ograniczenia zagrożenia dla zdrowia ludzi, w tym wystąpienia poważnych awarii.

Lista rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii, określona jest w rozporządzeniu Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w *sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej*.

Biorąc pod uwagę istniejące i planowane zagospodarowanie obszaru objętego planem można stwierdzić, iż istnieje potencjalne zagrożenie powstania poważnych awarii, choć z uwagi na ogólnokrajową niewielką liczbę zdarzeń stwarzających zagrożenie (średnio ok. 200 rocznie), prawdopodobieństwo powstania ich właśnie w obszarze planu miejscowego jest niskie.

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska związane są z możliwością wystąpienia awarii bądź wypadków z udziałem substancji niebezpiecznych. Nadzwyczajne zagrożenia środowiska to:

- 1) bezpośrednie skażenie środowiska, związane z wylaniem substancji do: – gleby, wód powierzchniowych, infiltracji do wód podziemnych. Skażenie to ma zazwyczaj charakter lokalny. Skażenia wód powierzchniowych czy podziemnych może stwarzać zagrożenie dla większych obszarów środowiska oraz zdrowia i życia ludzi,

- 2) pośrednie skażenie środowiska, wywołane wybuchem lub pożarem substancji niebezpiecznej związane z katastrofą lub wypadkiem z udziałem pojazdu przewożącego substancje niebezpieczne powodujące wybuch lub pożar.

Ewentualne niebezpieczeństwo bezpośredniego skażenia środowiska (skażenie gleby, wód powierzchniowych lub podziemnych) substancjami niebezpiecznymi będzie miało zasięg lokalny lub obszarowy (skażenie wód podziemnych) oraz pośredni – wybuchy, pożary substancji niebezpiecznych.

6.15 ZAGROŻENIA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Zagrożenie nie występują z uwagi na brak w obszarze planu obiektów dziedzictwa kulturowego.

7 STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Analizując ustalenia planu miejscowego nie stwierdzono możliwości wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko, których źródło wyływałoby bezpośrednio z jego ustaleń. W związku z powyższym bezprzedmiotowym jest opisywanie stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.

Charakterystykę środowiska dla całego obszaru planu miejscowego zawarto w pkt 4 niniejszej prognozy.

8 PROPOZYCJE USTALEŃ PLANU MIEJSCOWEGO UWZGLĘDNIAJĄCE CELE OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I ZDROWIA LUDZI

Przepisy Unii Europejskiej dotyczące ochrony środowiska są niezwykle rozbudowane i dotyczą praktycznie wszystkich dziedzin życia społeczno-gospodarczego. Aktualnie proces dostosowywania do prawa polskiego poprzez wprowadzenie ustaw i rozporządzeń jest na ukończeniu. Proces ten będzie jednak kontynuowany, ponieważ prawo unijne zmienia się i jest dostosowywane do bieżących uwarunkowań i potrzeb.

Zobowiązania w zakresie wdrażania Dyrektyw Unii Europejskiej wynikają z członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Polska wypełnia zobowiązania podjęte w czasie ubiegania się o członkostwo jak również realizuje zadania, nakładane obecnie na państwa Wspólnoty.

Ze względu na rozbudowany charakter nowych regulacji administracja samorządowa powinna podejmować szerokie i różnorodne działania mające na celu ich praktyczną realizację. Szczególną uwagę należy zwrócić na następujące dziedziny:

- udział społeczny i udzielanie informacji o stanie środowiska i jego ochronie;
- nowe przepisy dotyczące gospodarki wodno-ściekowej;
- gospodarkę odpadami.

Prawo Unii Europejskiej regulujące ochronę środowiska powstawało na przestrzeni ostatnich 30 lat. Obecnie liczy około 300 aktów prawnych, obejmujących dyrektywy, rozporządzenia, decyzje i zalecenia.

Eksperti unijni zajmujący się ochroną środowiska ustalili 11 zasad, których przestrzegać powinny wszystkie państwa będące w Unii:

- 1) lepiej zapobiegać, niż leczyć,
- 2) należy uwzględniać skutki oddziaływania na środowisko w możliwie najwcześniejszym stadium podejmowania decyzji,
- 3) trzeba unikać eksploatacji przyrody powodującego znaczne naruszenie równowagi ekologicznej,
- 4) należy podnieść poziom wiedzy naukowej, by umożliwić podejmowanie właściwych działań,
- 5) koszty zapobiegania i usuwania szkód ekologicznych powinien ponosić sprawca zanieczyszczenia,
- 6) działania w jednym państwie członkowskim nie powinny powodować pogorszenia stanu środowiska w innym,

- 7) polityka ekologiczna państw członkowskich w zakresie ochrony środowiska musi uwzględniać interesy państw rozwijających się,
- 8) państwa unii europejskiej powinny wspierać ochronę środowiska w skali międzynarodowej i globalnej,
- 9) ochrona środowiska jest obowiązkiem każdego, zatem konieczna jest edukacja w tym zakresie,
- 10) środki ochrony środowiska powinny być stosowane odpowiednio do rodzaju zanieczyszczenia, potrzebnego działania oraz obszaru geograficznego, który mają chronić,
- 11) krajowe programy dotyczące środowiska powinny być koordynowane na podstawie wspólnych długoterminowych programów, a krajowa polityka ekologiczna – harmonizowana w ramach wspólnot europejskich.

Obecnie najważniejszym programem społeczno-gospodarczym Unii Europejskiej jest Strategia Lizbońska przyjęta w marcu 2000 r. Jej głównym celem jest stworzenie w Europie najbardziej konkurencyjnej gospodarki na świecie, zdolnej do utrzymania zrównoważonego wzrostu gospodarczego, stworzenia większej liczby miejsc pracy oraz zachowania spójności społecznej.

Strategia składa się z trzech filarów: ekonomicznego, społecznego i ekologicznego (dodanego na szczycie w Goteborgu w czerwcu 2001).

Dokument ten wyróżnia cztery obszary priorytetowe:

- zmiany klimatyczne, a zwłaszcza spowolnienie zużycia paliw kopalnych w celu opóźnienia lub odwrócenia efektu cieplarnianego,
- opanowanie presji na środowisko ze strony transportu,
- poprawa zdrowia publicznego,
- zachowanie zasobów naturalnych.

Ochrona środowiska w Polsce wynika bezpośrednio z Konstytucji RP, uchwał i rezolucji sejmowych, ustaw i rozporządzeń wykonawczych wydanych na podstawie ustaw.

Przepisy prawa stanowione w celu ochrony środowiska, nawiązują do dokumentów określających zasady polityki państwa w dziedzinie przestrzennego zagospodarowania kraju oraz jego ekologii.

Fundamentalne znaczenie w tej kwestii mają:

- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030
Warszawa, grudzień 2012,
- Polityka ekologiczna państwa 2030
(uchwała nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r.)

Nadrzędną zasadą przedstawioną w *Polityce ekologicznej państwa 2030* jest zasada zrównoważonego rozwoju. Rozwój zrównoważony jest definiowany jako taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń.

Rozwój zrównoważony oznacza więc taką filozofię rozwoju globalnego, regionalnego i lokalnego, która przeciwstawia się ekspansji opartej wyłącznie o wzrost gospodarczy.

Ustawy *Prawo ochrony środowiska oraz o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* określają zasady ochrony środowiska oraz warunki korzystania z jego zasobów, z uwzględnieniem wymagań zrównoważonego rozwoju, a w szczególności określają zasady ustalania:

- warunków ochrony zasobów środowiska,
- warunków wprowadzania substancji lub energii do środowiska,
- kosztów korzystania ze środowiska,
- udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie,
- udział społeczeństwa w postępowaniu w sprawie ochrony środowiska,

- obowiązki organów administracji,
- odpowiedzialność i sankcje.

Ustawa o ochronie przyrody określa cele, zasady i formy ochrony przyrody żywej i nieżywej oraz krajobrazu. Ma za zadanie zachowanie, właściwe wykorzystanie oraz odnawianie zasobów przyrody i jej składników, a w szczególności:

- utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów,
- zachowanie różnorodności biologicznej,
- zachowanie dziedzictwa geologicznego i paleontologicznego,
- zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony,
- ochrona walorów krajobrazowych, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień,
- utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody,
- kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody przez edukację, informowanie i promocję w dziedzinie ochrony przyrody.

Na szczeblu samorządu gminnego istotnym dokumentem określającym cele i działania w dziedzinie ochrony środowiska jest Program ochrony środowiska.

W POŚ określono cele strategiczne oraz zadania wraz z harmonogramem realizacji i niezbędnymi środkami.

Plan miejscowy wnosi n.w. ustalenia uwzględniające ochronę środowiska, przyrody, krajobrazu, życia i zdrowia ludzi w kontekście ww. dokumentów:

- 1) odprowadzanie ścieków do kanalizacji, z dopuszczeniem realizacji szczelnych zbiorników,
- 2) zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie inwestycji (np. poprzez rozsączenie w gruncie lub gromadzenie w zbiornikach retencyjnych) lub odprowadzanie do gruntu lub do cieków wodnych i rowów melioracyjnych na zasadach określonych w przepisach odrębnych,
- 3) dopuszczenie stosowania urządzeń do pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych,
- 4) ustalenia dotyczące maksymalnej wysokości zabudowy (zapobiegające przekroczeniu skali zabudowy w krajobrazie),
- 5) nakaz zachowania standardu przyjętego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej do działki budowlanej oraz wskaźnika intensywności zabudowy.

9 OCENA ODPORNOŚCI NA DEGRADACJĘ I ZDOLNOŚCI DO REGENERACJI ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO - JEGO ZASOBÓW, WYNIKAJĄCA Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU MIEJSCOWEGO

Obecna bioróżnorodność w znacznym stopniu ukształtowała się pod wpływem wielowiekowej działalności człowieka i utrzymywała się w wyniku prowadzenia gospodarki rolnej.

Ogólnie stan środowiska przyrodniczego w obrębie opisywanego obszaru należy uznać za dobry. Związane jest to z przewagą rolniczego użytkowania i ekstensywnym udziałem zabudowy w obszarze planu.

Teren opracowania planu miejscowego jest nieznacznie zalesiony co osłabia odporność środowiska na degradację oraz zdolności do regeneracji.

10 OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN W ŚRODOWISKU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU MIEJSCOWEGO

Prognozowanie zmian zachodzących w środowisku, czyli określenie kierunków i możliwej intensywności przekształceń i degradacji środowiska, które może powodować dotychczasowe zagospodarowanie i użytkowanie terenu, jest sprawą skomplikowaną, gdyż na przemiany wywołane antropopresją nakładają się przemiany środowiska wywołane naturalnymi trendami rozwoju przyrody.

Zmiany zachodzące w środowisku mają dwojaki charakter: naturalny i antropogeniczny. Zmiany naturalne zachodzą stosunkowo wolno (na przestrzeni kilkunastu, kilkudziesięciu lat) i w konsekwencji poprawiają walory środowiska. Zjawiska te mają charakter kompleksowy. Pozytywne zmiany elementów środowiska mogą być przyspieszone świadomą działalnością człowieka. Wówczas poprawa jednego elementu przyczynia się do pozytywnych zmian innych zachodzących procesów. Negatywne antropogeniczne zmiany w środowisku zachodzą znacznie szybciej i mają różne czasami trudne do przewidzenia skutki. Najczęściej zmiany w środowisku zachodzące na skutek działalności człowieka mają charakter negatywny i prowadzą do jego degradacji.

Obecny stan środowiska, należy uznać za rezultat wieloletnich zmian spowodowanych działalnością ludzką, jednak zmiany te nie były zbyt intensywne, jak to zazwyczaj ma miejsce na terenach przemysłowych lub miejskich, zurbanizowanych.

Analizując dotychczasowe zmiany zachodzące w środowisku można jednak wstępnie prognozować, iż występujące w przyszłości przekształcenia środowiska wywołane obecnym sposobem użytkowania i zagospodarowania terenu objętego planem miejscowym będą miały ograniczoną intensywność i niewielki, lokalny zasięg.

Uchwalenie planu miejscowego następuje przy jednoczesnym wprowadzeniu warunków służących ochronie poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego.

11 OCENA USTALEŃ PLANU MIEJSCOWEGO Z PUNKTU WIDZENIA ZGODNOŚCI Z PRZEPISAMI PRAWA DOTYCZĄCYMI OCHRONY ŚRODOWISKA

Ustalenia planu miejscowego, przy zastosowaniu rozwiązań eliminujących lub minimalizujących negatywne oddziaływanie na środowisko, będą zgodne z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska.

12 ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI USTALEŃ PLANU MIEJSCOWEGO NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Wskutek realizacji ustaleń planu nie identyfikuje się znacząco negatywnych oddziaływań na cele ochrony obszaru Natura 2000 „Horyniec”, dlatego też nie określa się rozwiązań zapobiegających, ograniczających oraz mających na celu kompensację przyrodniczą oddziaływania na cele oraz przedmiot ochrony obszarów Natura 2000.

13 ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PLANIE MIEJSCOWYM W ODNIESIENIU DO OBSZARU NATURA 2000

W odniesieniu do obszaru Natura 2000 „Horyniec”, biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony najbliższych obszarów Natura 2000 oraz integralności tych obszarów, w niniejszej prognozie nie określa się rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

W odniesieniu do innych komponentów środowiska rozwiązania mające na celu zapobieganie czy ograniczenie zidentyfikowanych negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem projektowanego dokumentu zostały przedstawione w pkt 6.

14 PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZ SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PLANU MIEJSCOWEGO ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Dla analizy skutków realizacji ustaleń opracowań dotyczących planowania przestrzennego, właściwe jest zastosowanie art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*.

Zgodnie z tym artykułem – w celu oceny aktualności planów miejscowych, wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym gminy (co najmniej raz w czasie kadencji), ocenia postępy w opracowaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzenia w nawiązaniu do ustaleń studium.

Zgodnie z art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE do monitorowania środowiskowych skutków realizacji planów, można wykorzystać, stosownie do potrzeb, istniejące systemy monitoringu w celu uniknięcia powielania monitoringu.

W przypadku opracowań planistycznych istnieje określona ustawowo procedura pozwalająca przeanalizować i ocenić skutki ich realizacji.

15 INFORMACJA O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Możliwość zaistnienia transgranicznego oddziaływania na środowisko nie dotyczy projektu analizowanego dokumentu.

Obszar objęty planem miejscowym położony jest w odległości ok. 10 km od najbliższej granicy Państwa, a projektowane przeznaczenia nie będą miały ponadmiejscowego zasięgu oddziaływania.

16 PODSUMOWANIE – STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko to dokument, który ma ocenić, czy nowe plany budowlane i rozwojowe gminy nie zaszkodzą przyrodzie oraz zdrowiu i życiu ludzi. W tym przypadku został zbadany projekt nowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miejscowości Lisie Jamy. Celem opracowania było wcześniejsze wykrycie ewentualnych zagrożeń i zaplanowanie takich zasad budowy, które ochronią lokalne lasy, wody i czyste powietrze.

Opracowanie dotyczy obszaru o wielkości 53,43 hektara, w sołectwie Lisie Jamy, (gmina Lubaczów, województwo podkarpackie). Prace nad dokumentem ruszyły na mocy uchwały Rady Gminy Lubaczów z dnia 16 października 2024 roku.

Aby uniknąć chaosu budowlanego, obszar planu został podzielony na strefy o konkretnym przeznaczeniu. W planie wyznaczono miejsca m.in. pod:

- budowę domów jednorodzinnych oraz punktów usługowych i sklepów;
- obiekty oświatowe (szkoła, przedszkole) oraz strefy sportu i rekreacji;
- drogi główne, dojazdowe i wewnętrzne oraz parkingi;
- tereny zieleni urządzonej, lasy oraz obszar działającego cmentarza.

Przed wydaniem oceny został przeanalizowany stan faktyczny okolicy.

Ukształtowanie terenu: obszar jest nizinny, płaski lub lekko falisty. Różnice wysokości na całym badanym terenie są małe i wynoszą niewiele ponad 10 metrów.

Rolnictwo i przyroda: dominuje tradycyjny, pasmowy układ wąskich i długich pól uprawnych. W obniżeniach terenu występują łąki. Na północy i wschodzie granicę wyznacza dolina rzeki (dopływ Lubaczówki), w centrum wsi znajduje się staw, a w zachodniej części – zwarty kompleks leśny.

Jakość gleb: ziemie są tutaj przeważnie piaszczyste i pyłowe, co oznacza, że są to gleby raczej słabe pod względem przydatności dla rolnictwa.

Stan powietrza: cały powiat lubaczowski charakteryzuje się bardzo niską emisją zanieczyszczeń przemysłowych na tle województwa. Głównym problemem lokalnym jest tzw. niska emisja, czyli dym z domowych pieców i kotłów grzewczych w sezonie grzewczym.

Został zbadany każdy rodzaj potencjalnego wpływu i jednoznacznie stwierdzono, że realizacja planu nie wywoła poważnych negatywnych skutków dla środowiska. Oto najważniejsze wnioski przedstawione w przystępny sposób:

- zdrowie ludzi i codzienne życie: w trakcie budowy dróg czy sieci instalacyjnych mieszkańcy mogą odczuwać chwilowy, przejściowy hałas i zapylenie, jednak uciążliwości te szybko miną. Docelowo warunki życia nie pogorszą się. Na tym terenie nie ma i nie planuje się budowy wielkich linii wysokiego napięcia ani masztów nadawczych, które mogłyby emitować szkodliwe pole elektromagnetyczne.

- hałas komunikacyjny: choć w całym regionie przybywa samochodów, nowy plan nie wprowadza żadnych tras tranzytowych dla ciężarówek ani głośnych fabryk. Hałas wokół domów utrzyma się w bezpiecznych, dopuszczalnych normach.

- woda i ścieki (kluczowa kwestia): choć nowe domy oznaczają produkcję większej ilości ścieków, cały obszar posiada dostęp do sieci kanalizacyjnej. Plan bezwzględnie nakazuje podłączanie budynków

do kanalizacji, co eliminuje ryzyko skażenia wód podziemnych. Czysta deszczówka z dachów i podwórek ma być gromadzona w przydomowych zbiornikach (np. do podlewania ogrodu) lub bezpiecznie rozsączana na własnej działce, by nie zalewać sąsiadów.

- śmieci (odpady): Ilość odpadów z gospodarstw domowych wzrośnie, ale gmina dysponuje sprawnym systemem segregacji i wywozu śmieci, dzięki czemu okolica nie będzie zanieczyszczana.

- przyroda i krajobraz: nowa zabudowa nie zagraża chronionym gatunkom roślin ani zwierząt. Inwestycje nie wpłyną na oddalony obszar chroniony Natura 2000 „Horyniec”. Co ważne, w planie zapisano maksymalne wysokości budynków, co zapobiegnie powstawaniu zbyt wielkich obiektów, które mogłyby szpecić tradycyjny, wiejski krajobraz.

Miejscowy plan dla Lisich Jam został opracowany z zachowaniem zasady zrównoważonego rozwoju. Oznacza to, że wieś może się unowocześniać i rozbudowywać, ale odbywa się to pod pełną kontrolą. Dokument zawiera precyzyjne nakazy ochronne (obowiązkowa kanalizacja, zakaz budowy uciążliwego przemysłu, dbałość o deszczówkę i zieleń), które skutecznie blokują powstawanie szkód w środowisku. Całość jest w pełni zgodna z polskim oraz unijnym prawem ochrony przyrody.

Na podstawie analizy ustaleń zawartych w projekcie planu miejscowego nie stwierdzono możliwości wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko, których źródło wypływałoby bezpośrednio z jego ustaleń.

ŹRÓDŁA INFORMACJI

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lubaczów;
- Stan środowiska w województwie podkarpackim. Raport 2020, GIOŚ, 2021;
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim. Raport za rok 2021, GIOŚ, kwiecień 2022;
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego LISIE JAMY 2024, B. Stawarz, E. Stawarz-Moniowska, LOCUS Sp. z o.o., Lubaczów, czerwiec 2025;
- Mapa sozologiczna w skali 1:50 000 z komentarzem Głównego Geodety Kraju, 2001;
- Mapa geologiczno - gospodarcza Polski w skali 1:50 000, J. Boratyn, PIG Kraków, 1997;
- Szczegółowa mapa geologiczna Polski w skali 1:50 000, A. Walczowski, IG Warszawa 1982;
- Mapa geologiczna Polski w skali 1:200 000, H. Jurkiewicz, J. Woiński, IG Warszawa 1977;
- *Geografia regionalna Polski*, J. Kondracki, Warszawa 1998;
- *Klimat Polski*, A. Woś, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1999;
- *Wprowadzenie do fizjografii osadnictwa*, R. Racinowski, PWN, Warszawa 1987;
- *Fizjografia urbanistyczna*, A. Szponar, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003;
- *Kształtowanie krajobrazu, a ochrona przyrody*, pod red. K. Buchwalda i W. Engelhardta, PWRiL, Warszawa 1975;
- www.geoportal.gov.pl/imap
- www.epsh.pgi.gov.pl

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik graficzny

Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego LISIE JAMY 2024

Skala 1:1000

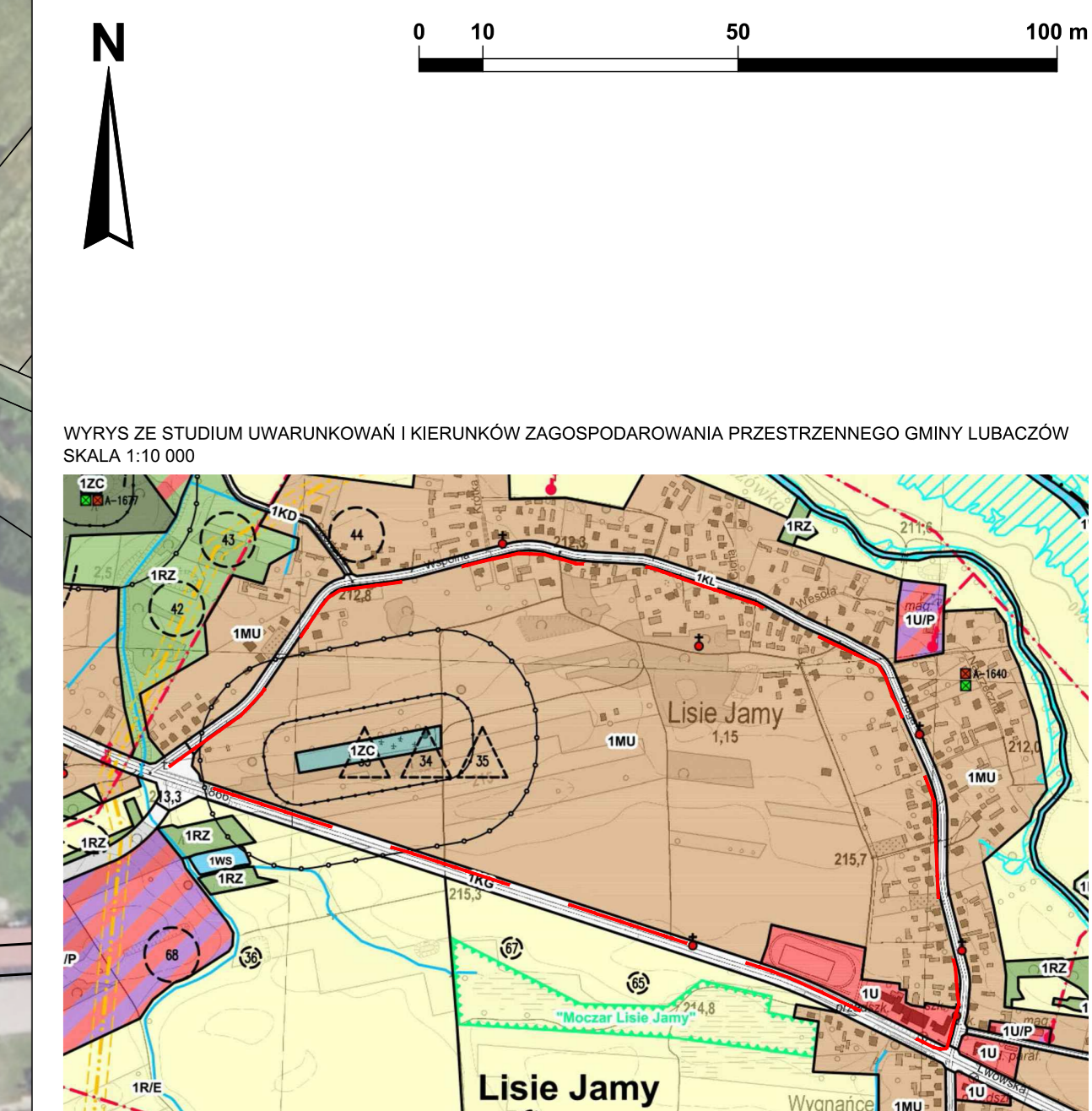
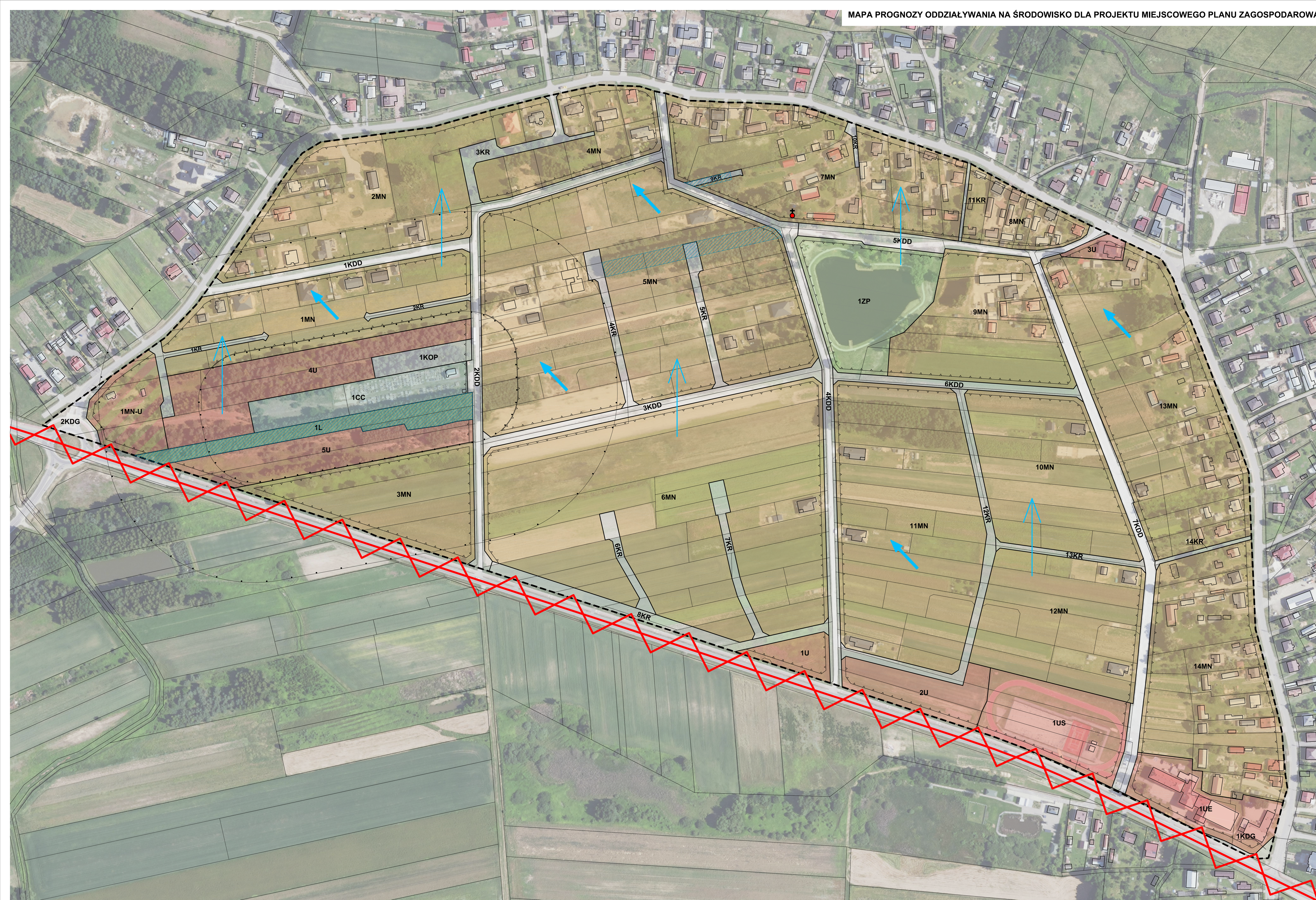
OŚWIADCZENIE

W oparciu o art. 74a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, jako autor dokumentu pn. *Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego LISIE JAMY 2024* oświadczam, że ukończyłem – w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym i nauce – jednolite studia magisterskie, i posiadam co najmniej 3-letnie doświadczenie w pracach w zespołach autorów przygotowujących raporty o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko lub prognozy oddziaływania na środowisko oraz byłem co najmniej pięciokrotnie członkiem zespołów autorów przygotowujących raporty o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko lub prognozy oddziaływania na środowisko.

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

mgr inż. arch. Bartłomiej Stawarz

Lubaczów, 15.05.2026r.

- ELEMENTY PROGNOZY:**
- Kierunek spływu powierzchniowego
 - Kierunek spływu wód podziemnych
 - Linie emityory hałasu drogowego
 - Grunty leśne przewidziane do zmiany przeznaczenia na cele nieleśne

LEGENDA:

	Granice obszaru objętego planem
	Linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania
	Nieprzekraczalna linia zabudowy
Przeznaczenie terenu:	
	1MN - 14MN Teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
	1MN-U Teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług
	1U - 5U Teren usług
	1UE Teren usług edukacji
	1US Teren usług sportu
	1KDG - 2KDG Teren drogi głównej
	1KDD - 7KDD Teren drogi dojazdowej
	1KR - 14KR Teren komunikacji drogowej wewnętrznej
	1KOP Teren parkingu
	1L Teren lasu
	1ZP Teren zieleni urządzonej
	1CC Teren cmentarza czynnego
Oznaczenia elementów informacyjnych niebędących ustaleniami planu oraz elementów zagospodarowania przestrzennego terenu:	
	Granice stref sanitarnych w odległości 50 i 150 m od terenu cmentarza czynnego
	Krzyż wpisany do gminnej ewidencji zabytków